



FROM
Vietnam's PHOENIX
Program TO Central
America's Drug Wars:
Twenty-six Years
with a Special
Operations
Warrior



SEAL!

Lt. Cmdr. Michael J.
Walsh, USN (Ret.)
and Greg Walker



POCKET
BOOKS

SEAL!

A vietnami Főnix-programtól
a közép-amerikai drogháborúig:
huszonhat év
egy különleges műveleti harcossal

Michael J. Walsh nyug. korvettkapitány

és Greg Walker

Tartalom

Tetten érve

1 Az Új Baloldal célba vétele

2 Szóval SEAL akarsz lenni?

3 Békaemberré válás

4 San Clemente

5 Végre igazi komoly SEAL

6 A negyedik parancsolat

7 Vietnam: első harc

8 Vinh Long: terepkutató

9 Első ölés

10 Chau Doc

11 A Főnix-program

12 A Főnix-hadművelet: a VCI leleplezése

13 A Főnix feketelista

14 Tanácsadó vagy orvgyilkos?

15 Victor szakasz. A Dung-szigeti banda (1970)

16 My Tho: hírszerző játékok, 1971. február eleje

17 X-ray szakasz

18 Walsh korvetthadnagy találkozik a Kettes SEAL Csapattal

19 Húszas Különleges Hajós Egység

20 Kacérkodás az ördöggel

21 Grenada: jóformán terv nélkül

22 Bejrút, Libanon

23 Libanon: háború értelem nélkül

24 Hiába a hányattatás, ennek a SEAL-nek nincs fennakadás

25 Ecuador: smaragdország

26 Bolívia: nincs a földön ehhez fogható hely

27 Lövés, mozgás, gondolkodás, kommunikálás és túlélés

28 Hitvallásom

Köszönetnyilvánítás

Tetten érve

A felismeréstől sóhajtva, megtalálom az ösvényt és elindul a menet rajta. Az állóképességem határán vagyok. Egész éjjel koncentráltam és most már szellemileg kimerült vagyok. Semmit sem vettem észre az ösvény mellett; olyan aknagránátok mellett mentünk el, amik úgy voltak szerelve, hogy leessenek és robbanjanak. Észreveszünk egy régi Belga-kapu meglepő csapdát, ami már nem működik, és megyünk tovább, egyre mélyebbre a dzsungelben.

Aztán rálépek egy ugróaknára.

Az ugróakna egy robbanó meglepő csapda, amit csőbe, konzervdobozba vagy vastag bambuszdarabba helyezve telepítenek a földbe közvetlenül az ösvény mellett. Ahogy rálépsz, a töltet felrepül egyenesen a levegőbe, kábé másfél-két méterre, mielőtt robban. Általában halálos.

Figyelem, ahogy az ugróakna a levegőbe emelkedik, a fejem fölé szállva. Soha nem fogom megtudni, miért, de ösztönösen felnyúlok és elkapom, miközben zuhan.

Nem robban! Mindez néhány másodperc alatt zajlik le, és ott állok az ösvény közepén az ugróaknával a kezemben. Fordulok, hogy hátranézzek a rajra, és nagyon gyorsan mennek visszafelé az ösvényen. Most felfogom – ott állva, ezt a robbanóeszközt tartva –, hogy ha valaki szemből közeledik hozzám, nagyon gyorsan kell gondolkodnom...

1

Az Új Baloldal célba vétele

„Azt gondolom, ha megértenéd, mi a kommunizmus, reménykednél, térdén állva imádkoznál, hogy kommunistákká váljunk.”

– Jane Fonda

„Együtt érzünk azokkal... a másik oldalon, a kommunista világ szóvivőivel Prágában és Moszkvában, Pekingben és Hanoi-ban. Végül is, bizonyos értelemben forradalmároknak hívjuk magunkat. Ahogy ők is.”

– Tom Hayden

1972 eleje volt. Huszonnégy éves voltam, négy éve SEAL az Egyesült Államok Haditengerészetében, és nemrég fejeztem be a negyedik külszolgálatomat Vietnamban. A háború akkor már nem volt teljes harci virágzásában, és négy év abban, amit továbbra is egyszerűen a „csapatok”-nak hívnak, egy emberöltő volt. A SEAL szakmában mindenki belemerült a Vietnamba járásba. Semmi más nem számított. Nemrég fejeztem be egy harci külszolgálatot egy Soc Trang nevű helyen. Aztán a szakaszom My Thóba költözött és megsebesültem Ben Trében. Mindezt ugyanazon a külszolgálaton! Don Barnes barátommal meglátogattuk az X-ray szakaszt Ben Trében, és amikor egy SEAL meglátogatott egy másik szakaszt Vietnamban, terepre mentünk és együtt tevékenykedtünk. Ez része a folyamatos kötési folyamatnak. Nálunk a kötési folyamat soha nem áll le – soha. A művelet fontos a SEAL-ek számára. Ez az, ahol a sok kiképzés és gürcölés próbára van téve.

És a harc a létező legkeményebb próba.

A seb, amit Ben Trében kaptam, ma is gyötör. Egy B-40-es rakéta eltalálta a kis hajónkat és megsebesített mindenkit a fedélzetén. A B-40-esnek 88 mm-es fejrésze van, és amikor eltalálta a hajót, simán átment húsz centiméternyi páncéllemezen. Repeszt kaptam a tarkómba, a hátamba, a farpofáimba meg a lábaimba, és elvesztettem a bal dobhártyámat, de életben maradtam. Mások nem voltak ilyen szerencsések. A leszakadt lábak, feltépett testek és égő hús szaga megtöltötte az orromat. Emberi hulladék borította a hajó fenekét.

Mindezzel a hátam mögött, a parancsnokság úgy döntött, az Egyes SEAL Csapat hírszerző részlegébe tesz a kaliforniai Coronadóban. Coronado a SEAL közösség nyugati parti műveleti bázisa; a virginiai Little Creek, Norfolk közelében, a keleti parti műveleti bázis.

– Mikey, pihened kell egy kicsit – mondta gyöngéden a parancsnok.

Utálok, amikor ezt mondják.

Minden SEAL kifejleszt egy specialitást, ahhoz hasonlóan, ahogy a kollegáink a hadsereg Különleges Erőiben csinálják. Én a hírszerzési és fegyverzeti területekre való specializálódást választottam. Másodosztályú altisztként kijelöltek vezető altisztnek. Úgy döntöttem, belevetem magam a munkába és megtanulok mindent, amit csak tudok. Eljegyeztem egy lányt, akivel aznap találkoztam, amikor visszatértem a legutóbbi vietnami külszolgálatomról, és fél évvel később összeházasodtunk, miután befejeztem a hírszerző iskolát Denverben. Kezdem látni, hogy az életem Vietnam állandó harci stresszéről egy építendő karrier előtt álló házasemberére változott. Mindig élveztem a hírszerző munkát, és az első béke időszaki feladatam sosem zavart olyan szinten, mint ahogy más béke időszaki feladatok tették volna.

Ahogy SEAL szakaszok kezdtek visszaszivárogni Vietnamból, nyilvánvalóvá vált, hogy nehéz időszak fog előttünk állni. Ez különösen igaz volt számunkra, akik nem örülhettünk még egy kirándulásnak a háborúban. Emlékszem, úgy próbáltam megérteni az elkövetkező bizonytalanságot, hogy kérdéseket tettem fel idősebb és bölcsebb embereknek. Beiratkoztam az egyetemre, és elhatároztam, hogy átállok harcosból béke időszaki tengerésszé. Még most is ezzel próbálok! Őszintén szólva, ahogy a vietnami háború a végéhez közeledett, mi, SEAL-ek, akik vívtuk, nem kicsit voltunk bi-

zonytalanok, hogy hogyan közeledjünk a jövőhöz. A haditengerészet létszámot csökkentett, a műveleti költségvetés zsugorodott, és a világ gyorsan változott körülöttünk.

A személyes és szakmai kapcsolatok nagyon intenzívek voltak közöttünk. Az Egyes SEAL Csapat kollektív hangulata feszült volt, ahogy a csaknem mértéktelen ellenszenvünk is azok iránt, akik el-lenezték a háborút. Fiatalemberként és SEAL-ként korán eldöntöttem, hogy nem nyugtalanítom magam politikával. A harcos lét volt mindaz, amivel törődtem, mindaz, amiért éltem. Így eltemettem a háborúval kapcsolatos érzéseimet, ahogy azokat megtapasztaltam a lelkem legmélyebb bugyraiban. Nem tekintettem és nem tekinthettem semmi másnak, mint a munkámnak. Kiteszek magamért SEAL harcosként, vagy belehalok. Az elkötelezettség kőbe vésett volt, továbbá az agyamba és a lelkembe.

A háború az emberi viselkedés két eltérő jellegét hozza elő – a legeslegjobbat, amilyen ember csak lehet, és a legeslegrosszabbat. A háború továbbá a lét egyszerű módja. A természete sokaknál a legalapvetőbb, legrimitívebb ösztöneinket cibálja. A háború szívébe vezető út megköveteli, hogy ne törödj a céljaival és a politikájával, mert ezeknek nincs helyük a harctéren, ahol harcosok találkoznak. A megértéséhez először a legalapvetőbb szintjéről kell nézned a háborút.

A puszta élet és halál egyszerűsége az állati ösztön maradványára hat és az emberi vadságra, ami ilyen-olyan mértékben benne él mindenkiben. Néhányan úgy találják, szeretik ezt az utat választani, miközben az élet minden más kihívása elmarad a visszapillantó tükrökben. Házasságok érnek véget az őszi falevelek hullásának rendszerességével, számlák szűnnek meg fontosaknak lenni, külső kapcsolatok bukdácsolnak, ahogy a háború megelőzi őket. Minden jelentéktelenné válik, amikor az embert teljesen felemészti a hosszabb ideig tartó harc ragyogó tüze. Bizonyosan ez történt velem, dacára az erőfeszítéseimnek, hogy megtaláljam a helyem a kor elvileg normális társadalmában.

Az élet a kaliforniai Coronadóban egyértelműen nem olyan volt, mint amelyet Vietnamban ismertem. A többségünk oly régóta nem vett részt hosszú távú óceánúszáson, hogy a szárazruháink bomlani kezdtek az öltözőszekrényeinkben. Az éjszakai portyázásaink dzsungelpatakokon és folyókon át Vietnamban nem voltak ugyanolyanok, mint az imádott kondicionáló óceánúszásaink, így élvezet-

tel tértünk vissza a tengerbe. Erőteljes testgyakorlás pótolta némileg azt, amit hátrahagytunk Vietnamban, és különben is, egyetlen pióca sem volt a coronadói ezüstpart strandjai előtti sósvízben.

A csapathumor volt az államokbeli szolgálat miatti csalódottságunk másik levezetője. Egyik állandó ceremónia volt a hétfő reggeli szemle. Az egyik hétfő reggeli szemlén egy csapattárs, aki elmulasztotta elhozni az egyenruháját a tisztítóból a hétvégén, úgy döntött, mindenképpen részt vesz a ceremónián, annak ellenére, hogy mankóval járt egy sérülés miatt. Ma is megszokott a csapatokban akárhány embert látni mankóval. Sonny pucérra vetkőzött, leszámítva a rendszeresített gyapjú kötött sapkát, az elmaradhatatlan rendszeresített Rolex óráját, meg a vörös filckörmös, tigrismintás zokniját! A meglepett alakzatunkhoz kisántikálva, elfoglalta a helyét a sorokban, mint mindenki más, és várta, hogy kezdődjön a szemle. Amikor a parancsnokhelyettes (pkh) szemtől szembe került Sonnyval, profin végignézett a pucér SEAL-en és szenvtelenül tartotta az arckifejezését. Sonny határozottan nem szabályszerű állapothoz fűzött egyetlen megjegyzése ez volt:

– Boksolja ki a fényezést azon a mankón, fiam.

A csapatokon kívül sehol sem csinálhattál ilyesmit és lett ilyen csodálatosan méltányolva.

A béke időszak azt is jelentette, hogy részt kellett vennünk díszegyenruha szemléken, olyasmin, amit nem csináltam, mióta megtudtam, hogy haditengerész leszek. Emlékszem, a pkh-nkat, Bruce Van Heertumot figyeltem, amikor próbált végrehajtani egy ilyen szemlét, ahol a többségünk egyenruhája két különböző fehér tónusú volt, nagy döbbenetére. Amikor Bruce megkérte a főaltisztet, hogy adja ki a parancsot a nadrágszárak felhúzására, hogy meggyőződhessen, mindenki fekete zoknit hordott, az egész gyakorlat bohózatá vált. Az egyik SEAL piros zoknit hordott, míg Dan Cerigoninak fehér hézagok mutatkoztak mindkét bokáján. Mint kiderült, Dannek semmilyen zoknija sem volt, pont. Hogy átmenjen a szemlén, bement a szerelőműhelybe és feketére festette a bokáit. Miközben a szemlére gyalogolt, a nadrágszárjai a bokáihoz dörzsölődtek, lekoptatva a festéket, két viaszfehér félholdat hagyva Van Heertum szemléjére. Aha, jó úton jártunk a béke időszaki környezet felé.

Egy sokkal komolyabb szinten, nem akartuk elveszíteni a finomra hangolt készségünket, mint harci SEAL-ek, vagy a képességünket, hogy műveleteket tervezzünk és hajtsunk végre. Testnevelési

foglalkozás, szemlék és a többi bohókás tevékenység általában a zászlórúdnál állomásozással járt, ami nem passzolt a realitáshoz, amit a háború veteránjaiként magunkévá tettünk. Az egyik specialitásom a céldossziék készítésének képessége volt, mely ismeretet SEAL-ként sajátítottam el Vietnamban, a Főnix-programban.

A céldosszié lényegében egy akta, ami tartalmazza a legfrissebb információt a támadni szándékozott célpontról. Fotók, háttér információ, írásos támogatás a különféle hírszerző ügynökségektől és hadszíntéri hírszerző központoktól, ezek mind megtalálhatóak a céldossziében.

A céldosszié három kategória alá esik: kemény célpont, puha célpont és élő célpont. A kemény és puha célpontok általában objektumok, például kőolaj szivattyú- és tároló telepek, illetve telekommunikációs vagy vezetés-irányítási létesítmények. Közvetlen művelet feladatokat terveznek, hogy ilyen objektumok semlegesíthetők legyenek korlátozott pusztítással, általában működésképtelenné téve az objektumot. Ennek megvalósításához meg kell határozni egy kritikus pontot, ami biztosítani fogja, hogy a hely működésképtelen legyen legalább hetvenkét óráig. Ilyen támadásokra rendszerint az amerikai vagy szövetséges támadás előtt kerül sor, vagy annak korai fázisaiban. Különleges műveleti erők hajtanak végre ilyen támadásokat, miután felkészülnek rájuk a béke időszakban összeállított céldossziékat használva.

Az élő célpont teljesen más ügy.

Senki, aki még aktív szolgálati állományban van a különleges műveleteknél, nem fog vagy nem tud beszélni a szakmánknak erről az aspektusról. A gyakorlatban nagyon kevés ilyen formájú célkiválasztást csinálnak manapság, de a képesség még él és virul. A Manuel Noriega tábornok utáni vadászat az Igaz Ügy hadművelet alatt bizonyára a tábornokról összerakott szabályszerű céldossziét hasznosította. Az ilyen dosszié célja az elfogás vagy likvidálás. A likvidálás egy olyan lehetőség, ami teljes elkötelezettséget igényel a feladatot végrehajtók részéről.

Az Egyes SEAL Csapat vezető hírszerző altisztjeként úgy döntöttem, miután sokat beszélgettem kiválasztott csapattársakkal, hogy arra fogjuk használni a hírszerző részlegünk erőforrásait, hogy segítsenek megőriznünk az élő célokra való dossziéépítés nehezen megszerzett képességét. Volt másik ok is: terrorizmus. Most, hogy a vietnami háborúnak majdnem vége volt, a terrorizmust globális

mértékben láttam felsejleni előttünk. Megtárgyaltuk a katonai és politikai vezetőink sebezhetőségét egy meg nem határozott, korlátlan erőforrásokkal rendelkező közel-keleti csoport részéről, mely képes behatolni az Egyesült Államokba és megölni egy kulcsfigurát vagy ellopni atomfegyvereket. Az alkotás folyamatában volt az „alacsony intenzitású konfliktus” kifejezés, hogy felváltsa a „felkelés”-t és a vietnami háború más hasonló terminusait. A kísérletünk egy másik szempontja volt annak kiderítése, hogy mennyi információt is szerezhet egy terrorista egy közszereplőről nyílt forrásokból.

A hírszerző részleg főaltisztje Roger Thompson volt. A reguláris haditengerészettől vezényelték a parancsnoksághoz és hírszerző szakszolgálatos volt. Ez azt jelentette, hogy rendelkezünk egy profival a flottától, aki tudta, hogyan kellett működniük dolgoknak, és az az volt, ahogy haditengerészeti módon tanulta csinálni a dolgokat. A többiek mind minősített SEAL-ek voltunk Roger állományában. Thompson főaltiszt jó főnöknek bizonyult, és csak egyszer láttam rajta azt, hogy megrázták a műhelyében zajló tevékenységek

Gary Harrawood volt akkoriban a legközelebbi támogatóm és barátom. Gary még SEAL-hez képest is szokatlan alak volt a szokatlan alakokkal teli tengerben. Az egykori ferences szerzetesről azt pletykálták, hogy a misszionárius életet az egyik fedett műveletért hagyta ott. Miután a szerzetesi csuhát SEAL jelvényre – ez Szigonyként vagy Budweiserként ismert – cserélte, Gary csatlakozott a haditengerészeti elit testvériségéhez. Sosem nyüstöltem Garyt a múltja részleteiért, beértem azzal, hogy olyan szilárd volt, mint a New Hampshire-i gránit, testben és lélekben egyaránt, és piszok jó SEAL operátor. És jónak kellett lennie, tekintve, hogy az apja egykor UDT békaember volt, aki Ivo Dzsima partjaira csapott le a II. világháborúban.

A célkiválasztási projekt igen egyszerűen és ártatlanul kezdődött, még a mi normáink szerint is. Az alanyaink közismert alakok voltak, akik állandóan szerepeltek a hírekben. Eredetileg azt beszéltük meg, hogy kalapból sorsolunk neveket. Aztán Garyvel elmagyaráztuk Thompson főaltisztnek, hogy elő kell fizetnünk öt hírlapra: a *Los Angeles Times*ra, a *New York Times*ra, a *Washington Post*ra, a *San Francisco Chronicle*-re és a helyi *San Diego Union*ra. Utógondolatként előfizettünk a *Time* magazinra is, amiről úgy láttuk, egész jól szem előtt tartotta az amerikai baloldali aktivistákat, akiket még a vietkongoknál vagy az észak-vietnamiaknál is jobban megvetet-

tünk. A célunk az volt, hogy lássuk, mennyi információt tudunk gyűjteni ezekről a népekről, aztán lássuk, célba tudjuk-e venni őket magas fokú bizonyossággal. Ha igen, akkor külföldi terrorista is meglehet.

Garyvel órákat töltöttünk az időkeret és az időrend eldöntésével, amire támaszkodni fogunk, hogy helyhez kössük a pontos célpontunkat. Egy célpont helyhez kötése magában foglalja azt, hogy a célpont meg lett figyelve, egy sablon meg lett állapítva, és mindössze a feladat véglegesítése marad hátra. Végül visszatértünk a jól bevált Főnix célkiválasztási folyamathoz, ami a szakmában nyolcas alakként ismert. Ez a célkiválasztási módszer azon a feltevésen alapul, hogy az emberi lények a szokások rabjaiként élik az életüket. Miután felállítottad a célpont figyelését, egyszerűen követed és rögzítetted az alany napi rutinját, amíg elő nem tűnik egy sablon, amire támaszkodni lehet: hova jár az alany, mit csinál, amikor odaér, meddig marad, kivel találkozik, és így tovább. Amint a sablon nyilvánvalóvá válik, meg kell erősítened. Amikor ez megvan, meghatároztad a személy nyolcas alakját. Ez azt jelenti, hogy tudod, hol kezdődik és hol végződik a célpontod napja, minden apró eltérést számításba véve.

Jane Fonda, Joan Baez, Tom Hayden (aki később elvette Jane Fondát) és a kommunistabarát aktivista Angela Davis hajthatatlan volt az amerikai Új Baloldal mozgalom támogatásában. Ők tartoztak az alanyaink közé. A célkiválasztási folyamatunkban benne volt a Diákok a Demokratikus Társadalomért (SDS) is. Az SDS szószólója volt a kormány megdöntésének, és hazánk katonaságának tagjaiként mi esküt tettünk, hogy megvédjük a köztársaságot és az Alkotmányt az ellenségtől, legyen az külső vagy belső. Az SDS mindenképpen a top tízbe tartozott a céllistánkon.

A célkiválasztási folyamatnak ezen a pontján elkezdtük értékelni, amit addig megtudtunk. A céldosszié gazdája kritikus pontokat keres a célpont életében, ahol több idő fordul a részletek megerősítésére. Amint ezek meg vannak állapítva, elkezdjük a második figyelési kört, ami szilárdan helyhez köti a célpontot ahhoz, ami jönni fog: elfogás vagy likvidálás. Mindössze ennyi az elmélet a célkiválasztás mögött, és működik. Ha nem működne, terroristák nem használnák.

Ötvennél több ilyen feladattal a hátam mögött, mint Főnix operátor Vietnamban, néhány saját elmélettel tértem vissza az Egyes

SEAL Csapathoz. Főnix tanácsadóként a szabályom az volt, hogy a harmadik menetre, vagy figyelési körre cselekszem. A figyelés a legjobb fegyvered, ha van türelmed rendesen végezni. A terroristák nem kapkodják el a célkiválasztást, mert a világ minden ideje az övék. Az amerikai kormány alkalmazottai nem rendelkeznek ezzel az előnnyel, mert Samu Bácsi mindent tegnapra akar. Vagyis az idő súlyos kényszer. Nyomás alatt cselekszel miatta, amiben én meg a SEAL társaim nagyon, de nagyon jók voltunk.

Hanoi Jane-nel (ahogy Jane Fonda ismertté vált) a listánk élén, elkezdtek a követés és célkiválasztás folyamatát. Vietnamban pontosan tudtuk, mit csináltunk. Megcsapolhattuk az összes hírszerzési forrást, ami csak kellett a céldosszié elkészítéséhez. De most idehaza voltunk, az Egyesült Államokban, és a folyamat sokkal nagyobb kihívást jelentett. Miután több hétig bújtuk a hírlapokat, a kis bizottságunk úgy határozott, csak háromnapos hibahatárunk van, plusz-mínusz egy nap, egy adott célpont helyhez kötéséhez a listáról. A háromnapos hibahatár egyszerű volt. Hármunkon kívül egyáltalán nem tudott senki sem arról, hogy mit forgattunk a fejünkben, és Garry Harrawood csak mi ketten tudtuk, hogy mi volt igazából a szívünk mélyén, ezért ebből az következett, hogy ez lesz a legaprólékosabban megtervezett művelet, amit bármelyikünk is valaha megkísérelt. A szabadságra menetel a művelethez köthetne minket, ha Murphy törvénye tényezővé válik. Ezért a műveletnek hétvégén kellett lezajlania. Egy hétfő vagy péntek kivétele viszonylag egyszerű volt. Egy szabadnaphoz mindössze engedély kellett és nem feltétlenül papírmunka. Legalábbis akkoriban így volt. Most csupa papírmunka.

Thompson főaltiszt azt mondta, minden elég egyszerűnek tűnt, de ebben a korai fázisban nem ismerte a célpontjaink kilétét. A főaltiszt áldásával, fejest ugrottunk a tervezési fázisba a feladat végrehajtására elszánt fiatal emberek minden szenvedélyével.

A hírlapokból elkezdünk olyan cikkeket kivágni, amelyek bármit is tartalmaztak a listánkon szereplő népekről. Soha nem tettük közzé a listánkat sehol, és a tartalmáról csakis a hírszerző részleg biztos zártságában beszélgettünk. A mesterlista el volt zárva az egyes számú kartotékszekrényünk első fiókjába, és a parancsnokságon csak néhány kiválasztott SEAL tudott arról, hogy miben sántikáltunk. Idővel annyi adatot halmoztunk fel, hogy további kartoték-

szekrényeket kellett rendelnünk, mindet gondosan megszámozva, ahogy leszállításra kerültek a „vezetési termünkbe”.

A televízió is időnként óriási segítség lehet a kutató szellemnek, és elkezdünk tévét nézni a műhelyben, hogy lássuk, milyen információ jön el hozzánk. Ha sugároztak egy adalékot, Gary vagy én papírra vetettünk egy gyors narratívát, amit beraktunk a növekvő dossziéba. Az első haladás-értékelés kilencven nappal a projekt elkezdése után volt esedékes.

Az a haladás-értékelés sokat elárult nekünk az előttünk álló kihívásokról. Ez nem Vietnam volt, és nem kérdezhettük meg csak úgy a „rendszer” és nem számíthattunk arra, hogy kapunk egy hírszerzési jelentést, ami megerősíti vagy cáfolja, akármit is kérünk. Az Egyesült Államokban való tevékenység egészen új megközelítést követelt a célkiválasztási folyamathoz, ezért nagyon újítóak lettünk. A közkönyvtár forráslehetőséggé vált, de Coronado városa egyszerűen túl kicsi volt és nem felelt meg az igényeinkhez. Inkább a San Diegó-i könyvtárhoz meg a San Diegói Egyetemhez fordultunk. Minden jó hírszerzőt is ismeri az amerikai közkönyvtár rendszer értékét. Ez az egyik legjobb információforrás ebben az országban. Úgy döntöttünk, minden kutatást a helyszínen végzünk el és egyszer sem használunk olvasójegyet; nem akartunk semmi követhetőt, ami hozzánk vezetett. Az erőfeszítéseink most elkezdtek gyors tempóban haladni előre. Még egy kartotékszekrényt iktattunk be, és a céldossziénk elkezdett epikus arányokat ölteni.

A napilapokból való tallózás első négy hónapja után Garyvel többé nem foglalkoztunk Joannel vagy Tommal vagy Angelával vagy akár az SDS-szel. A munkánk középpontjában most már Jane Fonda állt. Megtette a híres útját Észak-Vietnamba, és felbőszített a képe, amelyen mosolyogva ült egy szovjet légvédelmi ágyún.

A céldosszié készítése elkezdte lekötni az időnk többségét. Úgy döntöttünk, nem dolgozunk rajta minden hétvégén, mivel Garyvel úgy éreztük, kellett az idő, hogy élesen tartsuk a figyelmünket. Továbbá friss házias voltam és a hétfői munka nem tett volna népszerűvé hazai fronton. Ráadásul a műveleti biztonságunk szoros volt a projekt alatt, és biztosan felvonatott volna néhány szemöldököt a bázis hírszerző műhelyében töltött túl sok idő. Az egyik hatékonyabb módszer, amit információgyűjtésre használtunk, a különféle hollywoodi hírügynökségeknek intézett telefonhívások körül forgott. Közlő ügynökségeknek hívtuk ezeket, mert információt közöl-

tek velünk, ha hivatásos hollywoodiaknak vagy újságíróknak hittek bennünket. Meglepett minket az információmennyiség, amit alattomban gyűjteni tudtunk, ezért tovább növeltük az erőfeszítésünket. Garyvel kidolgoztunk egy egyszerű kódrendszert a katonai fonetikus ábécé alapján, amikor a projektünkről beszélgettünk. Például Hotel Juliet Hanoi Jane-t jelentette.

Kábé fél éve tartott a projekt, amikor Thompson főaltiszt érezni kezdte, hogy az erőfeszítéseink többek voltak házi feladatnál. Mégis kiutalta nekünk az extra dosszié férőhelyet, amire szükségünk volt, tanácsokkal látott el minket az információgyűjtés és elemzés finomabb pontjai tekintetében, és néhány tippet adott nekünk a műholdas fényképezésről és annak képességeiről. Sokat tanultunk, de hamar észrevettük, hogy a hírlapok feleslegesek voltak, és az információ, amit biztosítottak, korlátozott volt, bár kétségtelenül hasznos. A magazinok friss fényképek miatt voltak jók, és az azonosítható háttérüeket kerestük. Közszereplők gyakran otthon készítetik el a képeiket, és annak ellenére, hogy a címek nincsenek megadva, a háttér hasznos a profiknak ebben a szakmában. Ha meg tudod határozni a háttérrel, akkor kiderítheted, hogy hol készült a fénykép. Ez nagyon lassú folyamat, de működik. Mindössze egy felismerhető jegy kell, amit össze lehet passzítani egy hellyel és... megvagy!

Szenvedélyes fiatalemberként, mély szakmai ellenszenvet éreztem Ms. Fonda iránt. Bizton állíthatom, hogy nem voltam egyedül ezzel az érzéssel, mivel erősen nyugtalan időszak volt ez mindenki számára, akit megérintett a vietnami háború. A konfliktus letépte a társadalmunk leplét, megosztva családokat, fajokat és összességében az amerikai népet. A hatóság tisztelete hanyatlott, és rendetlenség volt mindenütt. Elszomorította a szívemet és a lelkemet, hogy erkölcsi felfordulásban láttam a hazámat. És közben végig birkóznom kellett azzal, amit anyám mondott nekem, amikor kisfiú voltam. „Gyűlölni rossz, Michael, és Isten meg fog büntetni, ha gyűlölsz.” Nem csoda, hogy annyira engesztelhetetlen és némiképp zavart voltam.

Mégis, mindezzel a fejemben, amikor Garyvel magunk voltunk, bizalmasan közöltem vele az elképzelésemet az igazságról, ami Jane Fondát illette. Ez egy olyan nő volt, aki a hírnevét, mint színésznő és egy híres színész lánya, arra használta, hogy a háborúellenes mozgalmat vezesse, olyan nő, kinek saját státusza, mint közszereplő, hitelt adott annak, amit én meg sok barátom becsavarodott

és veszélyes politikai programnak tartottunk. Sokkal rosszabb lépésre került sor, amikor ellátogatott Észak-Vietnamba és, mint háborúellenes aktivista, felvett egy észak-vietnami sisakot és hagyta magát a világsajtó által lefényképeztetni. Az a fotó azonnali kommunista propagandasiker lett az egész világon. Minden amerikai háborús veterán gyomrában kegyetlenül megforgatott kés volt ez. Azok többsége, aki Vietnamban harcolt, otthagyták magából egy részt – legyen az barát, családtag, illetve egy darab a testi, szellemi vagy érzelmi önmagából.

A hozzáférésem a parancsnokság fényképező eszközeinek terjedelmes tárházához szinte állandóan elérhetővé tett számomra egy kamerát. Szakértő lettem a figyelési képek készítésében és a saját filmem előhívásában a hírszerző részleg fotólaborjának meghittségében. Arra is felhasználtam a labort, hogy sok hússzor huszonötös fotót nyomtassak ki Jane Fondáról. Kezdetben olyan embereken gyakoroltam a fotófigyelési ismereteimet, akiket ismertem. Ért néhány meglepetés, képzelheted. Aztán Garyvel helyi figyelő munkákat végeztünk embereken, akiket találomra választottam ki, ami lehetővé tette, hogy együtt dolgozzunk, csapatként.

Thompson főaltiszt kezdett nyugtalan lenni buzgóságunktól és a folytatódó előkészületeinktől. Biztos megérezte a változást a projekt légkörében, de nem állított le minket. Végül is magával ragadó dolog volt ez olyasvalaki számára, aki nem szokott hozzá ilyesféle tevékenységhez. Ez nem a flotta hírszerző szakszolgálatosának bevett területe volt. Azok a népek inkább fényképes felderítéssel foglalkoznak és repülőgép-hordozókról dolgoznak. Technikai dolgokon van a figyelmük. Ez humán felderítés volt és mi SEAL-ek voltunk. A főaltisztet némileg elképesztette a projekt, de Garyvel mindig biztosítottuk, hogy ez nem volt több egy kiképzési gyakorlatnál.

Kábé kilenc hónap után Jane Fonda élete fókuszba került előttünk. Kidolgoztam egy mesterdossziét, amit hazavihettem és este elolvashattam. Volt egy jókora nagyításom a fotóról, ahogy azon a légvédelmi ágyún ül, és elég biztosak voltunk a napi rutinjában, hogy elkezdhezzük a tervezést.

Készítettünk egy grafikont a tanulmányi háttéréről és az ismert címeiről. Volt egy jó fénykép arról, ahol éppen lakott – a helyi kereskedelmi kamarája boldogan, és mit sem sejtve, biztosított számunkra mindent, amire szükségünk volt utcaterképek és ilyesmik tekintetében. Az ötletelgető üléseink többségére a hírszerző mű-

helyben került sor, zárt ajtók mögött. Senki sem kérdőjelezte meg a jelenlétünket vagy a tevékenységünket. Elvégre a hírszerző munka mindig is tiltott terület volt mindenkinek, néhányakat kivéve.

Az egyik ilyen ülésünkön azonban rájöttünk, hogy csak újságokat és más nyílt forrású dokumentumokat használva lehetetlen célba venni valakit nagyfokú pontossággal és bizonyossággal. Személyes felderítést kellett végeznünk a Fonda szomszédságban. Így tettünk egy hétvégi utat fel a parton az 5-ös államközín Los Angelesbe és onnan oda, ahol Jane Fonda lakott. Az autózás a part mellett gyönyörű volt, és a kocsimban töltött idő alkalmat adott rá, hogy gondolkodjunk és próbáljuk megoldani az erkölcsi dilemmát a lelkünkben.

Miután megtaláltuk a Fonda rezidenciát, csak egyszer hajtottunk el mellette. Egy 400 mm-es teleobjektívet használtam a munkához. Korlátozni kellett a jelenlétünket a környéken, hogy ne vonjunk magunkra figyelmet. Amikor egy művelet tervezési fázisban van, a biztonsági szempontok változatlanok. Amikor városi területen dolgozol, mindig akad valaki, akinek nincs jobb dolga, mint üldögdélni és kibámulni az ablakon. A saját járművemet vezettem, egy fekete tetős fehér Camarót. Ma visszanezve belátom, hogy bérelnünk kellett volna egy kocsit, de csak másodosztályú altiszt voltam, és ez az egész művelet gazdaságos terven ment.

Valaki célba vétele a részletekre való aprólékos odafigyelést jelent. Nem számít, hogy a feladat emberrablás, kemény célpont vagy merénylet. A leghatékonyabb célkiválasztó folyamatot használtuk, amit akkor ismertünk: a Főnix nyolcas alak módszert.

A célpont közösségébe megérkezve, elkezdtuk ellenőrizni a várost és annak minden lehetséges kijáratát. Az úgynevezett kör vagy óra módszert használtuk – vagyis elvégeztük az egész terület 360 fokos gépjárműves felderítését, majd fokozatosan haladtunk beljebb a városba és a célpont szomszédságába. A várostérképet és egy cecruzát használva, megjelöltük a figyelemre érdemes területeket és apró részleteket vetettünk papírra, melyek döntő jelentőségűek lehetnek. A területtel szomszédos kaliforniai dombvidéket másodrendű és hátsó utak szövik be, és nyilvánvaló okokból elkerültük a főutakat a művelet utáni fázisban. A vidéken történő közömbös visszaautózás San Diegóba megfelelőnek tűnt a terv e részének megvalósításához.

Az ilyen munkában fontos a lélektani tényező. Nem akarod, hogy bárki is emlékezzen rád, amikor hívják a vadászosztagot. Ha láthatatlan szeretnél maradni egy modern városban, a legjobb nem kerülni közvetlen szemkontaktusba senkivel. Miért? Mert jó esély van rá, hogy az a személy, akivel közvetlen szemkontaktust teremtettél, emlékezni fog rád később. Tolvajok, bűnözők és mások, akik az álcázás lélektanát használják, jól értik ezt az alapelvet. Ahogy néhányan a különleges műveleti szakmából is. Baseball sapkát és nap szemüveget hordtam, hogy megváltoztassam a fejem formáját, és hogy elrejtsem a katonás frizurámat. Az idő is kritikus tényező volt, mivel csak a hétvégék álltak rendelkezésünkre ennek a feladatnak az elvégzéséhez. Ráadásul a Főnix és más programok, melyeken volt szerencsém részt venni, felkészítése alatt nekünk tanított konspirációt használva, magammal vittem egy második tárcát, benne egy komplett hamis személyazonossággal, amit ápoltam már egy ideje.

Kapcsolatba léptünk egy helyi emberrel, aki kiismerte magát. Ő lesz a megtévesztő balekunk. Rendelkezett saját gépjárművel. Egyszerűen Baleknak neveztük el. Nem volt túl intelligens, olyasvalaki távolba meredő tekintetével rendelkezett, aki kicsit túl sok harcot látott, és most rossz volt a magatartása. Az lesz a dolga, hogy a megtévesztő járművel elhajtson a célpont háza mellett pontosan az elfoglalásának pillanatában, hogy félrevezessen embereket a történetekkel kapcsolatban. Más irányba vezeti a nagysebességű üldözést és időt nyer nekünk, ami szükséges lesz. Tudtuk, nagy lesz a nyomás ezen a feladaton, tekintve, hogy ki volt a célpont. Volt egy módszerünk, hogy kommunikáljunk ezzel az emberrel a hamis személyazonosságunkat használva, és őszintén megdöbbszünk, hogy találtunk valakit, aki ilyen közel lakott Jane Fondához és örömmel elárulta.

* * *

Ma visszanezve, csak csodálkozhatom, hogy Gary meg én hogyan keveredtünk bele ebbe a dologba ennyire. A szívem mélyén tudtam, hogy amit terveztünk, az rossz volt. De meggyőztük magunkat, hogy a tettünk megbosszul minden hadifoglyot és csapattársat és amerikai harcostársat, aki életét adta, míg Jane Fonda a kamerának pózolt.

Többé nem játék volt. Benne voltunk, és az események egyre gyorsabban csúsztak ki a kezünk közül.

* * *

Arra gondoltunk, hogy tömegben kapjuk el Fondát, de két nagyon jó ok miatt elvetettük ezt az ötletet. Egy, túl nehéz volt, tekintve a rendelkezésre álló menekülési útvonalakat. Kettő, figyelembe kellett venni a mártír szempontot. Nem akartuk, hogy egy újabb hős forradalmár emelkedjen fel a hamvaiból, aki talán tovább szítaná Amerika egyre erőszakosabb Új Baloldal mozgalmának lángjait. Az előttünk nyílt egyetlen járható út az volt, hogy akkor közelítjük meg, amikor hazatér a munkából. Arra jutottunk, hogy ha mi észrevesszük ezt a támadási irányt, akkor egy terrorista vagy terrorcsoport is ugyanerre a következtetésre jutna. Ezért ezen vonalak mentén haladtunk tovább.

A késő délután vagy az este jó időpont, hogy készületlenül érj valakit. (Amikor a népek munkába indulnak reggel, az is jó.) Este a legtöbb ember próbál átjutni a csúcsforgalmon, vagy vacsorát készít, a napi munka letudva, a család ismerős környezet. Elfogadhatuk a némiképp bizonytalan időrendet, amit Jane Fonda fenntartott, tekintetbe véve, hogy hazament munkából vagy fellépésről, és tudtuk, hogy ez mindig változott. A vietnami műveletek megtanítottak minket a türelemre. Vagyis várni fogunk rá egy alkalom születe csatával.

Folytattuk a kiképzést. Számos srác ment ki hétfévenként a Chocolate-hegység sivatagos területére. A SEAL kiképzőtábor egy Niland nevű kisváros közelében állt a Salton-tó partján a kaliforniai sivatagban. Nem vonatott fel szemöldököt, ha valaki hétfégén az egyik fegyverrendszerünkkel gyakorolt. A lőfegyver szabályzat akkortájt legjobb esetben is nemtörődöm volt – néhány srác még báránót is hozott – és ezt teljes mértékben kihasználtam.

A fotólabort használva, sok hússzor huszonötös fotót nyomtattam ki Ms. Fondáról. Elvittem ezeket a sivatagba és rákapcsoltam oszlopokra, bokrokra és bármi másra, amire rögzíteni tudtam őket. Variáltam a távolságot, hogy lássam, milyen jó volt a távbecslésem. Gyorsan megtudtam, hogy sokat kellett dolgoznom rajta.

De az egész projekt kitudódott egyik péntek délután, amikor a hírszerző részleg meglepetésszerű szemlét kapott a pkh részéről.

Reggel bejelentette, hogy részlegszemlét fog tartani aznap, de nem aggódtunk; a részlegünk rendszeresen megúszta ezeket a szemléket. A kis közösségünk vidáman dolgozott, amikor a pkh bedugta a fejét az ajtón. Sosem fogom elfelejteni, milyen képet vágott a főaltiszt, amikor a pkh éreztette a jelenlétét a kis irodánkban. Roger erős dohányos volt, de addig soha nem láttam egyik cigarettáról a másikra gyújtani. Most azt tette, és remegni kezdett a keze. Szokás szerint, a mindnyájunkért felelős hírszerzőtiszte sehol sem lehetett megtalálni. Véletlen?

A pkh nekilátott a szokásos tisztaság rutinnak, kommentálva a hiányzó égőket, ilyesmi. Mind bölintottunk jó tengerészekként, szorgalmasan leírva a pkh észrevételeit a noteszünkbe, mivel tudtuk, hogy szerette az ilyen odafigyelést a megjegyzéseire. Aztán látni akarta a térképes kartotékokat. Semmi gond. Örömmel mutatuk meg neki ezeket abban a reményben, hogy a szemle azon a ponton talán befejeződik. Nem fejeződött be.

– Mi van ezekben a kartotékszekrényekben? – kérdezte nyugodtan. Nem kevesebb, mint öt kartotékszekrényt birtokoltunk, célkiválasztó információval dugig töltve.

– Semmi fontos, uram – feleltük egyszerre.

– Ha nem fontosak, miért vannak itt?

A bezáratlan fiókokhoz lépve, a pkh elkezdte átnézni a gondosan összeállított kartotékokat. Az arcán derengeni kezdett a felismerés és megértés, és az abban a pillanatban megjelenő vonásai örökre beleégtek a lelki szemeimbe.

– Ez kiképzési cucc, Walsh? – kérdezte.

– Természetesen, pkh – feleltem, próbálva közönyösen tartani az arckifejezésemet. Nem mosolygott. Valójában halvány pír kezdte foltozni a vonásait vérvörös intenzitással. Garyvel összenéztünk, míg a főaltiszt újabb cigarettára gyújtott. Próbáltunk jó képet vágni, miközben a lepel lehullott. Megijedtem, és fájni kezdett a hasam. Éreztem, hogy vér árasztja el a fejemet, és nem tudtam, mit csináljak.

Egyként próbáltuk meggyőzni a pkh-t az elméleti célkiválasztó foglalkozásunkról. Hangsúlyoztuk a szándékunkat, hogy megőrizzük a Vietnamban elsajátított ismeretszintet a kemény, puha és élő cél elleni támadásban. Az ilyen tudást nem lehet veszni hagyni csak azért, mert a háború a végéhez közeledett, igaz? A pkh agya érthe-

tően bedurrant, amikor meghallotta a béna okfejtésünket. Láthatóan megijedt.

– Ez nem kiképzési cucc, Walsh! – kiáltotta.

Egy centimétert sem engedtem.

– Természetesen az, pkh – válaszoltam higgadtan.

A rögtönzött kihallgatás folytatódott, de nem lehetett megtörni minket. A főaltiszt támogatott bennünket, amit nem felejtettem el. Természetesen mi sem árultuk volna el őt soha. A pkh egyenesen a szemembe nézett, a sajátja most úgy össze volt húzva, hogy kétcsövű ágyúra emlékeztetett. A szája feszesre volt húzva, az egész lénye olyan feszesre volt húzva, hogy attól féltem, szétrobban, ha még egy béna kifogással szolgálunk neki.

– Ennél több esze van, Walsh – mordult fel végül. Emlékszem, arra gondoltam, milyen furcsa volt, hogy már nem ordított velem. – Tudom, hogy komolyan veszi ezt a munkát, de azt hittem, ennél jobban ismerem – folytatta. Ezek a szavak valahogy jobban fájtak, mint bármennyi szidalmazás, amit megeresztett felém. Cserbenhagytam. Nem váltottam be a szakmai elvárásait. A képességeim soha nem voltak megkérdőjelezve, de a jellemem most meg lett. Az a pillanat lett az igen aktív életem egyik keserédes leckéje.

Aztán újabb nagy kérdés hangzott el a pkh-tól:

– Ki más tud még minderről? – kérdezte.

– Senki más, uram, még a hírszerzőtiszt sem – feleltem.

Kicsit megkönnyebbültni látszott. Késsel vághattad volna a feszültséget abban a helyiségben. A magán és hivatásos életünk most világosan ennek a férfinak a kezében volt, és gőzünk nem volt róla, mi lesz a következő lépése. A pkh végül is a rendkívül szigorú fegyelemről volt híres.

Utasításba kaptuk, hogy gyűjtsünk össze és égezzünk el minden bizonyítékfoszlányt, minden mással együtt, aminek köze volt a projektünkhöz, és így elégettünk minden cikket, képet, vázlatot és aktát. A pkh megkérdezte, hogy bármelyik jelenlevőnél volt-e bármilyen anyag otthon. Bevallottam, hogy nekem volt. Utasított, hogy másnap, szombaton, hozzak el mindent és égessem el. Hogy biztosan ne csaljunk, a pkh azt mondta a főaltisztnek, gondoskodjon róla, hogy minden papírfecni el legyen pusztítva.

Roger egy halk „Igenis, uram”-ot válaszolt a pkh-nak. Mivel akkoriban Garyvel közös lakáson osztoztunk, egy ilyen látogatás két legyet ütött egy csapásra. Nem kifogásoltuk a házkutatást. Mind

tudtuk, mit tehetett a pkh. Másnap, szombaton, rábízunk minden információtöredéket a halottégető máglyára.

Igazából a gyanított érintettségem egyetlen elárulója a nagyított kép volt, amit a falamon tartottam a légvédelmi ágyú irányzékába néző Jane Fondáról. Az a kép vietnami veteránok és más hazafias amerikaiak százazereit kísértette.

Persze az idő múlásával és a szakmai és személyes érettségem fejlődésével, átértékeltem a Ms. Fondával kapcsolatos gondolataimat. A nemrég magamévá tett keresztény hit talán a végső megtisztulás a kegyetlen és pusztító tettektől, amiket egykor elfogadhatónak tartottam. Ma a Jane Fondára és hazánknak arra a szörnyű időszakára vonatkozó gondolataim sokkal jobb megvilágításban vannak.

A legtöbb vietnami veteránhoz hasonlóan nehezen tudom megbocsátani Ms. Fondának az akkori tiltakozó akcióit. De amikor az egész háborút normális megvilágításba helyezem, egyáltalán nem vagyok biztos benne, hogy továbbra is el tudom marasztalni a háború ellenzéséért. Csak az észak-vietnamiakat támogató személyes tetteit nem tudom helyeselni, a tetteket, amiket elkövetett, miközben csapattársaim és sok másik amerikai férfi harcolt, vérzett, hadifogolytáborban sínylődött és meghalt Vietnamban.

Soha nem beszéltem a Hanoi Jane-t célba vevő gyakorlatról a létezése minden bizonyítékának elpusztítása napjától mostanáig. Miközben hivatásos haditengerész tiszt lettem, Ms. Fonda jelentéktelen folt lett és maradt életem visszapillantó tükreben. Soha nem képzeltem volna, hogy egy összhaderőnemi különleges műveleti parancsnokság hírszerzési igazgatóhelyetteseként fogok nyugálományba vonulni, célkiválasztást végezve – egyebek mellett – globális szinten.

Az élet, mint mondják, tele van meglepetésekkel.

2

Szóval SEAL akarsz lenni?

Minden történetnek van kezdete. Nálam, és minden más tengerésznél, aki önként jelentkezik a csapatokba, az a kezdet a BUD/S kiképzés volt. Az Alap Víz Alatti Romboló/SEAL tanfolyam a kezdet a folyamatnak, ami SEAL-eknek nevezett elit víz alatti harcosokká formál bennünket. A BUD/S kiképzésünk velünk marad halálunk napjáig. A tanfolyam arra van tervezve, hogy haditengerészeti gépészeket, kazánszerelőket, kárelhárítókat, elektronikai varázslókat és más iparosokat SEAL-ekké változtasson. A kihívás az újoncok elméleti és gyakorlati ismereteinek átalakítása a Haditengerészeti Különleges Hadviselés által megkövetelt ismeretekké és elkötelezettséggé. Ezért szükséges kitenni az újoncokat, vagyis ebihalakat, jéghideg iszapfürdőnek januárban. Szintén ezért várják el tőlünk, hogy óceánúszásokat hajtsunk végre tizenkét fokos vízben. Az eljövendő feladatok alatt SEAL-ek visszanéznek a BUD/S-ra és emlékeznek rá, hogy „az egyetlen könnyű nap tegnap volt”, és folytatják a feladat végrehajtását. Azonban emiatt a rideg kiképzés miatt a lemorzsolódási arány a BUD/S-on állandóan ötven százalék körül marad a II. világháború vége óta.

A UDT/SEAL történelem Tarawa elfoglalása idején kezdődött a Csendes-óceánon, 1943. november 20-án. A partraszállító naszádjából kihajózva, sok amerikai tengerészgyalogos volt kénytelen lassan gázolni a partok felé teljes felszereléssel és fedezék nélkül. A víz mély volt, míg a tengerfenék lyukak és hasadékok összevisszasága. Sok tengerészgyalogos megfulladt, még több sebesült meg kézifegyvertűtől, míg mások csapdába estek, amikor a páncélozott járműveik elakadtak és elsüllyedtek. A dagály gyorsan, nagyon gyorsan emelkedett és meglepte őket. Az is sok életet követelt, miközben a tengerészgyalogosok átverekedték magukat Tarawa ho-

mokos partvonalára felé. Ha rendelkezésre állt volna pontos információ a partról, értékes életet lehetett volna megmenteni.

Az amerikai életetek tarawai tragikus elvesztésétől megrendülve, a haditengerészet elkezdte tanulmányozni a partközeli információ szükségességét. Senki sem akart egy újabb Tarawát, és felállították a UDT csapatokat.

1975-ben, miközben a Fülöp-szigeteken dolgoztam a tengerészgyalogosokkal, megtudtam, milyen süllyedni, amikor a partraszállító járművünk a fenékre került egy kiképzési gyakorlat alatt.

– Ne ess pánikba! – kiáltott valaki. – Várj, amíg elérjük a fenéket, aztán egyenesen felúszunk a felszínre.

Aha, persze. Nem láttál pánikot, amíg nem voltál egy lánctalpas deszantjárművön, ami egyenesen ment lefelé egy raj felfegyverzett tengerészgyalogossal, akiknek akkora lett a szemük, mint a csészealj. A SEAL szakmában az ilyen pillanatok szuper nagy zabszem tényezőként ismertek. Mind rendben kijutottunk az LVT-ből, de eszembe juttatta, hogy hogyan és miért indult el a víz alatti romboló kiképzőprogram.

Ami átvész a UDT/SEAL kiképzőprogramon, az az akaraterő – és a csapatmunka. Senki nem megy át egyedül a kiképzésen; vagy megtanulsz egy csapat részeként dolgozni, hogy túlélj, vagy egyedül buksz el. Emlékszem, huszonnyolc másik SEAL-jelölt mellett álltam a coronadói hullámverésben 1968 januárjában. A víz jéghideg volt! A vízhőmérséklet abban az évszakban tíz fok körüli. A hideg víz mindig megragadja a figyelmedet. A gumicsónakjaink a parton sorakoztak a meleg napsütésben száradva, míg az oktatónk egy klubfotelben ült és újságot olvasott. Időnként kinézett a tengerre, tudomásul véve a próbálkozásainkat, hogy alakzatban maradjunk, miközben hullámok támadták a lehorzsolts és kék-zöld testünket. Látva a képtelenségünket, hogy megfelelő katonai irányt tartunk, felkapta a megafonját és utasított minket:

– Egyenesítsék ki azokat a sorokat!

Míg mi próbáltunk engedelmessé válni, napolajat kent a karjaira, talán azt remélve, hogy lenyűgözi valamelyik keleti parti nőt, aki a parton tőlünk nem messze álló exkluzív Hotel del Coronadóban üdült. Mi haldokoltunk – vagy azt hittük –, ő meg úgy tűnt, egyáltalán nem vett tudomást a veszélyünkről.

Nyakig a jéghideg sós vízben, ez csak a kezdete volt a kiképzésnek, melynek kibírását elvárták a leendő SEAL-ektől. A gyakorlat

igazi kihívása nyilvánvalóvá tette magát úgy egy óra után. Először a reszketés kezdődött; aztán elkezdte elhagyni a színt az arcunkat. Összebújtunk, próbálva megosztani a testmeleget, próbálva tompa morajra halkítani a fogunk vacogását. Valaki beszélni kezdett a feladásról – nem olyasmi, amit hallani akartam vagy kellett hallanom. Sokan akarták feladni a kiképzés korai fázisaiban, de azt akarták, hogy valaki más is feladja velük együtt. Amikor fázol és fáradt vagy, és csak a felmelegedésre tudsz gondolni, az ítélőképességed könnyen elromolhat, mert a testedre hallgatsz, nem az eszedre.

Ez a racionális éleslátás azonban egyáltalán nem volt nyilvánvaló az óceáni alakzatunk idején. Csak arra vágytunk, hogy megöljük az oktatónkat és aztán felmelegedjünk. Nem hallgattam a mellettem lévőre, aki nógatott bárkit, akit érdekelt, hogy csatlakozzon hozzá a feladásban. Kizártam, arra koncentrálni, hogy bírjam ki még egy kicsit. Körülötte mindenki ugyanígy tett. A BUD/S-on, ha ki akarsz szállni és visszamenni a flottához, csupán ki kell lépned és földre kell dobnod a sisakodat. Máskülönben kussolj és szenvedj a többiekkel. Ez ilyen egyszerű – megfelelés vagy elbukás, győzelem vagy vereség, élet vagy halál. A csapatokban nincs köztes állapot. A Kettes SEAL Csapatnál egy mondás van felfestve a falra: „A vereség rosszabb, mint a halál... a vereséggel együtt kell élned.” Értsd ezt meg, és jó úton jársz, hogy SEAL legyen belőled.

A BUD/S három különálló fázisra oszlik. Az Egyes Fázis a pokol hét fázis volt, arra szánva, hogy formába hozzon minket és kirostálja a békaembereket a flottatengerészek közül. A Kettes Fázis a búvárkodás megtanulására összpontosít, míg a Hármas Fázis rombolással és szárazföldi hadviselési kiképzéssel foglalkozik. Amikor én mentem át a tanfolyamon, még voltak UDT csapatok a SEAL csapatok mellett. A SEAL csapatok továbbmentek egy hathetes szárazföldi hadviselési tanfolyamra a Chocolate-hegy bombázó lőtérre, a San Diegótól keletre lévő sivatagba. Ma mindenki SEAL, mivel a feladatokat összevonták egy koncepció alá.

Soha nem fogom elfelejteni azt, amikor megjelentem a kiképzésen a negyvenkettes osztállyal. Az előttem lévő osztály (a negyvenhármas) a napi drillen esett át, a kajáldához futva reggelizni. Ettől, testnevelési foglalkozáson vettél részt, aztán elmentél a reggeli utáni kiképzésre és futni. De mindenekelőtt ott volt a kora reggeli szemle. Ez napi rutin a BUD/S-on. Mint azt megtanultam, jobban jártál, ha szép fényes volt a bakancsod a nap kezdetén, különben

meglakoltál. Könnyűnek hangzik? Nem, ha előtte nap belevágtak az óceánba! Nem lehet nem észrevenni a sómaradványt a katonai bakancs talpa körül. Megtanultam édesvízbe áztatni a bakancsomat előző este, hogy még vizes legyen... és tiszta... másnap reggel. Az igazán agyafúrt ebihalak több pár tartalék bakancsot tartottak a szekrényükben, biztos, ami biztos. Nekem végül négy pár dzsungel bakancsom és egy halom fehér pólóm volt. És a bakancsfényesítés megoldássá vált, hogy pénzt tegyek félre a kiképzés alatt.

A BUD/S alatt történt, hogy elkezdtem sört inni hétvégén. Minden péntek délután az oktatók lefuttattak minket a haditengerészeti mólón a kétéltű bázis végéig, ahol a kiképzés volt. Az ember onnan a San Diego-öblön túl láthatta a 32. utcai haditengerészeti bázist, ahol az összes hajó volt kikötve. Utasítást kaptunk, hogy jól nézzük meg a hajókat, aztán jött a vezényszó:

– Irány az öböl, banánok!

Harminc másodpercünk volt, hogy az egész osztály a vízben legyen, ami azt jelentette, hogy huszonkilenc ember haladt nagyon gyorsan végig egy egyszemélyes mólón. Természetesen végül kitáltunk egy rendszert a feladat végrehajtásához. Miután többször próbáltuk sikertelenül átjuttatni az egész osztályt a keskeny mólón, egyszerűen leugrottunk együttesen a kikötőpartfalról a vízbe. Ennek megvalósítása csak öt-tíz másodpercig tartott. Minél gyorsabban és jobban tudsz dolgokat elvégezni a kiképzésen, annál kevesebb fájdalmat kell elszedned, egyénileg és kollektívan. Ez volt a lényeg – csapatként működés a lehetetlen megvalósításához. A kiképzésen mindennek van célja, minden egyes dolognak. A „banán” kifejezés különös jelentéssel bír a legtöbb SEAL számára. A banán puha kívül és puha belül. Ezért a SEAL oktatók banánoknak nevezik az újoncokat a kiképzés első heteiben. Ahogy az osztály elkezd összetartani, megkeményedni és csapatként dolgozni, a kifejezés használata alábbhagy. Az „Irány az öböl, banánok!” mindig mosolyt fog csalni az arcomra, ha fájdalmasat is.

Akárhogy is, a közöttünk lévő ebihal tisztak egyáltalán nem szertették a foltos bakancsukat pucolni hétvégén. Végül is az oktatók azt mondták, ne erőltessük meg magunkat ezen a két napon, és a legtöbb tiszt San Diegó-i légikisasszonyok hajszolásaként értelmezte ezt. Elkezdtem egy hatos csomag sört kérni minden egyes pár tiszt bakancsért, amit kipucoltam. Ez ellátott sörrel a hétvégére, vagyis a reggeli tíz-tizenkét kilométeres futásom után. Befejeztem a

futást, megtisztálkodtam, aztán ebéd után együtt ittam a fiúkkal. Ma a SEAL-ek erős piás hírneve csaknem a múlté. Szerintem ez szerencsés fordulat, mivel az alkohol túl sok SEAL karriert, egyént és családot tett tönkre.

Az első kiképzési napon minden volt, csak kellemes nem. 1967 decembere volt, és éppen visszatértem a Fülöp-szigetéről az első vietnami külszolgálatom befejeztével. Ikercsövű .50-es kaliberű géppuskával tüzeltem a harcban egy Swift hajó legénységének tagjaként, kézigránátokat dobtam vietkong szampanokra, és gránátokat küldtem meg az XM-148-as gránátvetőből emberölés nagyon valószínű szándékával. Húsz éves voltam, 162 centiméter magas és 54 kilogramm vaságyastól! Hetyke kis fickó voltam, de jártam „odaát”. Hogy őszinte legyek, igen kemény alaknak tartottam magam, aztán találkoztam egy férfival, akiről csak mendemondákat hallottunk: Vince Olivera első osztályú altiszttel.

Olivera első osztályú altiszt egyike volt a mai haditengerészetben maradt néhány igazi tengerésznek. Ők fedélzetmesterek, vagyis mindent csinálnak a tengeri ellátó kötéllé kezeléstől a kishajó vezetésen és hajódaru kezelésen át a hídon való őrségadásig. Ők a leg-sokoldalúbb emberek a haditengerészetben, és a haditengerészet nem tud nélkülik funkcionálni a tengeren. Olivera magas férfi volt, nagyon vékony, nagyon szikár, nagyon nyers, és mindenekelőtt nagyon dörzsölt. A mosolya gonosz vigyor volt, amit valami furcsa okból kifolyólag sok nő vonzónak talált.

Olivera mexikói és indián leszármazott volt. A bőre olyan színű volt, mint a szépen polírozott vörösrézé. Olyan lábai voltak, mint a tekericsrugó, és választékosan öltözött, még katonai mérték szerint is. Tengerészkék baseball sapkát hordott, az elején oktatói logóval. A kék viharkabátján az „Isten” szó állt óriási fehér nagybetűkkel a bal melle fölött. Az orra oly sokszor eltört, hogy ferde volt. A zöld katonai rövidnadrágja a testére volt szabva, a bűvázoknija gondosan le volt hajtva pontosan háromszor, hogy éppen a köpött fényes bakancsa tetején nyugodjon. A látványa azonnal félelmet táplált az ebihalszívünkbe.

A legrosszabb Olivera szeme volt. Egy démon szeme volt az, és egyenesen a lelkedbe égett. Amikor először találkoztam Vince-szel, igazi hibás döntést hoztam a megszólításával. Jégtörőként megkérdeztem tőle az időt, további kérdéseket akarva aztán feltenni a kiképzésről.

– Minek látszom én, információs központnak, te mélynövésű kis nulla? – lőtt vissza Vince. – Minek szólsz hozzám? Még banán sem vagy!

Egyre közelebb és közelebb jött hozzám, megfélemlítve a nagyobb természetével és az elsőprő jelenlétével. Egy pillanatig azt hittem, mozdulatlanul állok, de aztán észrevettem, hogy a körülöttem lévő emberek, köztük tiszték, voltak azok, akik nem mozdultak. Én voltam az, aki hátrafelé araszolt, minden bizonytalan lépésnél hebegve:

– Sajnálom, uram, nagyon sajnálom, uram... én csak...

Sosem jutottam végére a mondatnak.

Olivera rám ordított:

– Kuss legyen, banán! Szállj le rólam! Hányásban úszó tisztnek látszom? Olyannak látszom, aki nem dolgozik meg a fizetéséért?

Csak mondta és mondta, de egyszer sem káromkodott. Az oktatók a BUD/S-on szinte soha nem káromkodtak a kiképzésen; az lealacsonyította volna őket a mi szintünkre. Lélektani kontrollt gyakoroltak fölöttünk ezt az egyszerű technikát használva, és Olivera volt a legjobb.

Túléltem ezt a találkozást Vince Oliverával, és végül komoly nyomot hagyott a fiatalemberen, aki azt hitte, mindent tud. Vince igyekezett helyes harci etikát belénk nevelni, hogy harcosokat csináljon belőlünk.

Az előképzés igen informális volt akkoriban, és Bernie Waddell főaltiszt tartotta, egy darabos felépítésű és jóképű fekete férfi, méltóságteljes modorral. Negyvenvalahány éves volt és nagyszerű formában. Waddell tartotta a testnevelési foglalkozásunkat, és egyik kérdést a másik után tettem fel neki, hogy mi fog következni. Vince-szel ellentétben Bernie a „jófiú” oktató volt, akit megszólíthatott egy önbizalom-hiányos ebihal.

A bennem lévő kisördög még nem igazán kapott erőre, de ott volt. Ma kétlem, hogy bárki a csapatokból, aki közel állt hozzám, valaha is gyanította a létezését. Ő volt a kisember bennem, aki soha nem hagyta, hogy uralják a lelkemet – se az apám, se senki más, aki uralni akarta. A kisördög – ahogy elneveztem – az elszántságommal szemközti központi tengely, amikor fenyegetnek. Valahányszor bajba kerültem, csak magamba kellett néznem, hogy megtaláljam ezt a kiscsávót; a mélyen ülő apró szeme és a félig angyali, félig ördögi mosolya azt súgta, diadalmaskodni fogunk. A kisördög vé-

gül egyre jobban átvette az irányítást és csodálatos módon éppen akkor bukkan fel, amikor kellett. Ma rájöttem, hogy fiatalságomban hibásan neveztem el. Ennek az erőnek az igazi szelleme a történetem végén lesz felfedve.

Átmentem a minden ebihaltól elvárt tornateszten, de mindig zaklattak a magasság és izomtömeg hiányom miatt. A két hetem Waddel főaltiszttel eseménytelenül telt el. Bernie nagyon büszke volt arra, hogy a csapatokból az elsők között végezte el a hadsereg ranger tanfolyamát. Mint kiderült, a megtiszteltetés, hogy első SEAL-ként fejezte be ezt a kimerítő könnyűgyalogos-járőr tanfolyamot, Barry Enoch főaltiszté volt, a csapatok egyik legmagasabban kitüntetett operátoráé. Bernie-nek, lévén fekete és SEAL, az a kis út földi pokol lehetett, de az igazi UDT/SEAL hagyomány szerint, végrehajtotta a feladatát. A csapatok tele vannak olyan srácokkal, mint Barry és Bernie, fel nem adókkal és túlteljesítőkkal.

A hivatalos kiképzésünk első napja azzal kezdődött, hogy a kiképzés igazgatója tájékoztatott bennünket, hogy az osztályunk zöme valószínűleg rövid úton távozni fog. Igaza lett. Az 1510 tengerészből, aki elkezdte a válogató tesztet a BUD/S-ra, harmincnégy ment át és döntött aztán úgy, hogy meg is jelenik a tanfolyamon. Ezek közül öt feladta, mielőtt a nap felkelt az első napon, és huszonkilenc ebihallal kezdtünk. Wilson korvettkapitány, a kiképzés igazgatója, egy centiméterrel alacsonyabb volt nálam... és én igen alacsony vagyok. Ebben a szakmában egy centiméter akár egy kilométer is lehetne, és Wilson most rám szállt, mert magasabb voltam nála. Amikor az akadálypályán futottunk, rámutatott, hogy minden egyes akadályt jobban teljesítetted, mint én. Ez igaz volt: tökéletesen tudta lefutni szinte minden alkalommal, míg én különféle kihívásokkal kínlódtam a pályán, ami csak plusz zaklatást eredményezett. De felfedeztem azt a képességet, hogy úgy futottam, mint egy gazella. Ez életmentő lett.

Egy másik figura volt Allen főaltiszt. Ő meg Olivera egy csapat voltak, és kemények voltak velünk, ebihalakkal. Dick Allen óriási férfi volt, korábbi haditengerészeti bokszoló, akinek a karjai és lábai sürgönypóznákra emlékeztettek. Allennel és Vince-szel főnök-ként, az életünk megszűnt sajátunk lenni.

Minden kiképzési fázisnak van célja. A parancsoknak engedelmeskedni kell, de nem gondolkodás nélkül. Egy SEAL nem viselkedhet úgy, mint egy idomított állat, mivel ez harcban megöletli.

Ébernek kellett maradnunk, nem számít, milyen fáradtak, dühösek, éhesek, szomjasak vagy sérültek voltunk akkor. Valahányszor az oktatók meglepték egyikünket, mert nem figyelt, mind meg lettünk büntetve. Ez főleg futást jelentett teljes gőzzel az öbölbe, aztán csuklózást vizes bakancsban és nadrágban. Gyilkos hat kilométert futni vizes bakancsban. Egy különleges multság volt a lábszárunk homokfúvatása. Mind a víz szélén ültünk a nadrágunk szárát nyitva tartva, miközben a hullámok körénk rohantak. Homokszemcsék maradtak a nadrágunk belsejében, egészen a seggünkig. Egy kellemes futás a parton tette teljessé a homokfúvás hatását, amit csak úgy lehetett féken tartani, ha elég okosak voltunk selyem alsónadrág vásárlásához és viseléséhez, ami megóvta a nemi szerveinket attól, hogy úgy nézzenek ki a vizes homok hatásától, mint a darált hús. A BUD/S sikeres teljesítésének egyik tradíciója volt, hogy az osztály elégette az összes selyem alsónadrágját. Elvégre: „Békaemberek nem hordanak alsógatyát.”

Gondolom, sokaknak kegyetlenül hangzik az ilyen bánásmód, de a háború, amint arra később a négy további vietnami külszolgálat emlékeztetett rá, sokkal bántóbb az emberi testnek és léleknek. A SEAL-ek a BUD/S kiképzésükből tanulják meg, hogy nem számít, mi a helyzet, nem adod fel. Igazából utáljuk a feladósakat... szenvedélyesen. A körülményekre való tekintet nélkül, mint SEAL, győzedelmeskedni fogsz.

A pokol hét fázis a legintenzívebb minden tekintetben. Az oktatók soha nem lazítanak, egyszer sem, soha. A váratlanból várt lesz, ahogy a napok egymás után kibontakoznak. A felismerés, helyes megértés és végrehajtás elmulasztásának ára fizikai, szellemi és érzelmi szenvedést eredményezett. Ha egyikünk elcseszte, az egész osztály meglakolt érte. A „csapat” szó elkezdett új jelentést kapni. Elkezdett főszerepet játszani a durva folyamatban, mert tudtuk, hogy a csapat gondolkodó tagjaként való tevékenykedés sikertelensége sérülést vagy akár halált is eredményezhetett.

Olivera első osztályú altiszt megszemléli az embereket. Mi, ebihalak, három sorban állunk, Loma sorhajóhadnagy viszonzozza a tisztelgését, miközben megérkezik az osztályfelügyelő. Az első sor felénél Olivera észrevesz egy hibát Kaneakua egyenruháján, de nem szól semmit. Amikor Frank Willishez ér a sor másik végén, rögtön Frank képébe mászik és kiált:

– Harchoz, ananász!

Willis gondolkodás nélkül felveszi a karhajlítás vagy fekvőtámasz testtartást. Aztán rájön, hogy Olivera igazából Kaneakuának kiáltott – éppen úgy, mint a sor másik végén kapcsoló „Ananász”.

– Maradjon lent, banán. Segítetek ébren maradni! – utasítja Olivera, és a szemle folytatódik.

Ez egy újabb példa arra, hogy hogyan tanítanak meg minket ébren és éberén maradni. A BUD/S-on örökre fekvőtámaszban tarthatnak téged, ha azt akarják. Amikor a fájdalom – és a SEAL-lé válásban sok fájdalom van – súlyossá válik, a „hoo-ya!” a csatakiáltás. Minden haderőnemnek saját csatakiáltása van. Ez egy kód, az összekötés eszköze, ami rövidesen üdvözlés lesz, az egyetértésnek hangot adás eszköze, a csoportos elégedetlenség, de a munka elvégzése iránti elszántság kifejezésének eszköze, és végül, csatakiáltás.

A kiképzésen nincs különbség a tiszti és legénységi állomány között. A tisztek és legénységi állományú emberek ugyanolyan kiképzési tervnek vannak alávetve. Életre szóló barátságok köttetnek, míg néhányakból ellenség lesz. Mire elérkezik az avatás ideje, lényegében mindent tudsz az osztálytársaidról – az erősségeikről és gyengeségeikről, a szeretem/nem szeretem dolgaikról. A közös munkaegység a kiképzésen a csónaklegénység, ami általában hét fő: hat srác, aki evez és egy kormányos. A kiképzésen használt rendszeresített gumicsónak az IBS, vagyis kicsi felfújható csónak. Ez három és fél méter hosszú, és felfújva csak 115 kilogrammot nyom. Az IBS részeddé válik a BUD/S-on; vele és benne élsz. Veszítsd el az IBS-edet és akár a lelkedet is elveszíthetnéd.

Az én csónaklegénységem hat százyolcvan centiméter magas és még magasabb srácból állt. Amikor kiadták a „Csónakot fel!” vezényszót, a csónaklegénység minden tagja felkapta a gumicsónakot és a fején egyensúlyozta. Amikor ez történt, a csónak harminc centiméterrel volt a fejem fölött! Semmi gond. Az oktatók egyszerűen utasítottak, hogy kapjam fel az összes evezőt és soroljak be a legénységem mögé. A csapattársaim most dühösekké váltak rám, mert annyival nagyobb súlyt kellett cipelniük. Próbáltam valami bátorítót mondani nekik, de amikor megtettem, azt kívántam, bár ne tettem volna. A káromkodások és a közelinél közeli fájdalom más javaslatainak felém áradásától az a vízióm támadt, hogy álmomban meg leszek gyilkolva baltával. Az ilyen fejlemény állandó a mi szakmánkban, még a kiképzés után is. Amikor leülsz elemezni, rájössz, hogy nem számít, milyen kemény vagy fitt vagy fizikálisan, az agy

a test igazi ura. Ha az agy nem kemény, a test nem fog engedelmeskedni az agytól kapott egyszerű parancsnak a hideg vagy fájdalom figyelmen kívül hagyására.

A rönktorna a csapatszellem egy újabb példája. Hét ember felemel egy rövidre vágott sürgönypóznát és elkezdi átrakni az egyik vállról a másikra. Ha valaki színlelni kezdi, a többiek rögtön meg tudjuk állapítani. A csapattársaidnak soha nem színlelsz, mert kiképzésen mindenkit megbüntetnek, harcban pedig meghal valaki. A tanteremben való elalvás egy másik nehogy volt. Aludj el, és elküldenek futva a Csendes-óceánba felébredni. Visszatérsz a tanterembe, csurom vizesen persze, és fel kell takarítanod a padlót, mert összevizezted. A BUD/S-on minden valami máshoz vezet.

A kiképzés hatodik, pokol hétként ismert hete zárja le a kiképzés első fázisát, amin mindenkinek át kell mennie, hogy továbblépjen a következő fázisra. Azonban mielőtt elkezdhetnénk a pokol hetet, ott az IB-futás – jó tizenhat kilométeres kirándulás Coronadóból egyenesen lefelé a parton az Imperial Beach mólóig. Ezt a futást a pokol hét előtti csütörtökön vagy pénteken tartják, elindítva azt. A kiképzésen az elejétől a végéig van egy melák raj, azokból a szerencsétlen lelkekből összeállítva, akiknek nehézséget okoz a tempó tartása a hosszú futásokon. Ezek nem azok a srácok, akikkel együtt akarsz lenni. Ahogy más-más oktatók tartják a futásokat, minden ember tempója más. Az elképzelés az, hogy legyél képes követni bárkit a megadott tempóban. Ezt nehéz megcsinálni, de komoly dolgot tanít meg. Például harcban csak olyan gyorsan leszel képes haladni, mint a leglassabb ember a rajodban. Az ilyen kondicionálás tanítja meg nekünk azt, hogy különböző emberek hogyan hajtanak végre különböző dolgokat. A SEAL szakmában senki sem magányos farkas. Vagy csapatjátékos leszel vagy játszatsz egyedül.

Tisztán emlékszem az osztályunk IB-futására. A megindulási ponttól nem láttuk Imperial Beachet, olyan messze volt, és jelen volt a szokásos köd, ami ráborul San Diegóra. Olivera kilépdelt hozzánk a szokásos egyenruhájában. Kissé megigazította a kötött sapkát, az „Isten” viharkabát kissé csattogott a szélben. Hetherington Doki adott neki egy baseball labda méretű rágódohányt, amit betömött a szájába. Aztán rágyújtott egy rossz szivarra, miután elhelyezte az undorító bagót valahol a jellegzetes állának belsejében. Megigazította a vadászpilóta napszemüveget és leadta a futólépés karjelzést a futás megkezdéséhez. Meg sem álltunk, míg el nem ér-

tük az IB mólót. Amikor megérkeztünk, Olivera megfordította az oszlopot Coronado felé, állj-t kiáltott, és utasított minket, hogy két percig csináljunk „mély belégzéseket, banánok!” Nem emlékszem, hogy egyszer is láttam volna a szivart kikerülni a szájából az egész gyakorlat alatt.

Félúton az IB mólóhoz, az oktatók beparancsolták a melák rajt a hullámverés zónájába és leültették őket a víz szélén, felgyúrt nadrágszárral. Szomorú látvány volt. Ahogy a hullámok bezúdultak, homokot és törött kagylóhéjat löktek a nadrágszárak belsejébe. Ez a brutális keverék még az altestük legérzékenyebb területeit is gyöngyfúvatta. Aztán ismét talpra állították a melák rajt. Körben futottak, a kidörzsölődött és vérző lágyékuk mérhetetlen kellemetlenséget okozott a már elviselt fájdalom mellett. Olivera motivációt követelt:

– Motiváció, emberek, motiváció.

Ahogy hátranéztem, hirtelen a nevemet hallottam:

– Walsh! Ha tetszik, amit ott hátul lát, csatlakozhat hozzájuk – ajánlotta Olivera, olyan hangon, amit nem érthettem félre. Az első sorban, a tiszték mögött kezdtem el a futást, és ott is maradtam, amíg el nem értük az IB mólót.

Visszafelé összefutottunk az osztálytársainkkal a melák rajból. Utasítást kaptunk, hogy fussunk nagy köröket, amíg utolérik a csoportot. De aztán a melák raj megint leszakadt.

– A kis kukijukból fasírt lett! – zihálta az egyik ember, és igaza volt.

Visszaértünk a coronadói partra és elindultunk a kajáldába, ahol étel és néhány pillanatnyi pihenés várt ránk. Miután leültünk bent, szemtanúi lettünk az egyik olyan eseménynek, ami legendássá tette a SEAL kiképzést a haditengerészetben.

Frank Willis, a melák raj tagja, szó szerint úgy kúszott be a kajáldába. Az arca vörös volt, mint a washingtoni alma, a szeme vérágas, az egyenruhája verejtéktől ázott, homokkal és sófoltokkal borított. Levegő után kapkodott, a haja a koponyájára lapult, a tekintete meg olyan üveges volt, mint egy madámé. Willis az ajtónál lévő kupacba dobta a sisakját és folytatta a kúszást a vízadagolós hűtőig. Rajtunk kívül mindenki próbált segíteni neki. Mi gyümölcslevet és tejet nyeltünk nagy kortyokban, amilyen gyorsan csak tudtunk. Frank megkérte a rendészt, hogy öntsön rá vizet, amíg fel nem tud állni és egyedül inni. A kajáldában sorban álló közel háromszáz

tengerész figyelte tátott szájjal, hogyan tért vissza Frank Willis az életbe.

Hoo-ya, Frank!

A pokol hét a SEAL szakma kivonata. Bár fizikálisan kimerítő, elsősorban szellemi játék ez az elejétől a végéig. Mennyi nehézséget tudsz elviselni, mennyi akadályt tudsz leküzdeni, mekkora kényelmetlenséget tudsz figyelmen kívül hagyni, és milyen jól tudsz teljesíteni a szellemi és fizikai kimerültség ellenére? Ne feledd, bármikor kiszállhatsz. Ma tanácsadást kínálnak azoknak, akik a program elhagyása mellett döntenek. Milyen rendes. Mi a SEAL szakmában nem rendelkezünk a feladás vagy felsülés lehetőségével, amikor élesre válik a helyzet. Csak lenyúlhatunk a zsigereink legmélyebb zugába és folytatjuk. A lehetetlen akadályokat leküzdő fizikális és mentális erő erős örökségét építettük fel, és nem úgy, hogy tanácsadást kerestünk, amikor olyan nehéz lett a helyzet, hogy fel akartuk adni. Mindazonáltal a pokol hét általában vasárnap este kezdődik azzal, hogy oktatók megrohamozzák a körleteket, lángot okádó fegyverekkel. Nem tartott sokáig, mire vízben volt az osztály és elkezdődött a buli. Kedden került sor a romboló zaklatásra. Ez volt az, ahol szögesdrót akadálymezőn kúsztunk át, miközben negyed kilogrammos TNT tömbök robbantak a homokdűnéken a pálya mindkét oldalán. Ez az, ahol a fásultság és a fülcengés elkezdődött. A gyakorlat arra lett tervezve, hogy a harc stresszeit és viszonyait szimulálja. Kedd estére elkezdtek belopózni a hallucináció első jelei. Miközben késő éjjel eveztünk, mind láttunk furcsaságokat. Én egy vonatot láttam, ami keresztezte az utunkat, és ráadásul szép rózsaszín vonat volt! A hét többi része csalódás volt csalódás hátán a fizikai és szellemi nehézség tetejében. A kiképzésünk olyan SEAL-eket állított elő, akik erősen versengőek voltak, főleg egymással. Az egyetlen biztos dolog egy másik SEAL. Minden más szabad préda. A pokol hét alatt elkezdtünk veszélyességi pótlékot kapni, ami csinos ráadás a fizetési csekk mellé.

A TJ-evezés volt az egyik érdekesebb esemény a pokol héten. A bázis nyugati végén kezdődött és egészen a San Diego-öböl déli végéig, a szomszédban lévő mexikói Tijuanáig tartott. A kiképzés nagyon kényes része bíztatás, hogy csalj, ha csak kicsit is. Amikor én mentem át a BUD/S-on, így szólt a mondás: „Csalj, lopj, hazudj, ölj... de ne hagyd, hogy rajta kapjunk!” A csónaklegénységünk úgy döntött, megpróbál túljárni az oktatók eszén evezés alatt.

Miután elindultunk, megragadtuk az első alkalmat, hogy partra vigyük az IBS-t rögtön a bázison kívül és a főút mellett. A korvetthadnagy visszafutott a bázisra – igen könnyű volt megúszni, mivel az eseményre éjszaka került sor – és telefonált a feleségének. Percek múlva megérkezett az asszony két táska kajával meg két hatos csomag sörrel. Leeresztettük az IBS-t, felraktuk a kocsi tetejére, és irány Tijuana! Két korty sör elaltatott; olyan fáradt voltam. A felezőponttól északra folytattuk a versenyszámot. Megint az öbölben – az ennivalót eldugtuk valakinek a luxusjachtján –, úgy evezünk, mint az örültek, az ellenőrzőponthoz. Mire a sok nyugtalan tekintet az oktatók arcán, amikor megérkeztünk? Mint kiderült, kihagytuk az ellenőrzőpontot a haditengerészeti lakótelep végénél, ami benyúlik az öbölbe. Azt elsumákkoltuk, de végül széteveztük magunkat, hogy visszaérjünk, mert most nagyon is magunkra vontuk a figyelmet.

* * *

Nem fogtuk fel, hogy igazából több időt veszítettünk és több energiát használtunk el azzal, hogy megpróbáltuk átverni a rendszert. Hagytuk, hogy egy ember meggyőzzön minket, hogy neki jobb ötlete, jobb megoldása van. Ugyanez az ember később megkeserítette az egész pályámat, és több SEAL fizetett az életével a „jobb ötletei” miatt. Amikor visszaértünk a kis csónakázásunkról, Sandoz korvetthadnagy utasítást kapott, hogy vigyen minket az öbölbe „egy kis pihenésre”. Nyakig érő vízben kellett guggolnunk, miközben egy oktató a biztonságról tartott előadást nekünk, alig várva, hogy valaki elszenderüljön. Nem tartott sokáig. A víznek ütköző emberi fej hangja rögtön elárulta, hogy valaki elaludt guggoló helyzetben. Másodikként az én fejem ütközött a víznek. Elvesztettünk két óra alvást azon az éjszakán. A többiek az osztályból három egész órát aludtak. Most piszok dühösek voltunk egymásra és arra, akinek hagytuk, hogy rábeszéljen minket. Az ilyen időszak, amikor az összpontosítás fenntartása elveszik az idegesség tengerében, pontosan az, amiről ez az egész kiképzés szólt: a harci összpontosítás fenntartásáról.

A BUD/S zömében az úszótársam egy Rocky Cocklin nevű bátor ember volt. Az óceánúszásaink alatt Rocky néha elaludt és az lett a vége, hogy körben úsztunk. A felszínen úszás igen gépessé válik és

nem egyszer láttam embereket elaludni úszás közben. Rocky egy példa arra, hogy rámenősség kell a pokol hét és a kiképzés további részének túléléséhez. A bakancsok, amiket akkoriban kaptunk, nem a legjobbak voltak. Emlékszem, Rockynak olyan csúnya hólyagjai voltak, hogy a lábai elfertőződtek és néhány hét után mély lyukak voltak mindkét sarka külső kvadránsában. Egyszer sem panaszkodott vagy beszélt feladásról. Minden szolgálati lábbelijének levágta a sarkát és éjszaka szárazon tartotta a lábát, amennyire csak lehetett, hogy bent maradjon a programban. Ma a BUD/S visszagurítást kínál, ami azt jelenti, hogy a sérült embereket a kiképzésen tartják. Ez okos ötlet, és régen is így kellett volna tenni. Azonban a Rockyhoz hasonló srácok voltak azok, akik motiváltak minket, többieket.

A pokol hét egyik legeseménydúsabb pillanata az árapálysíkságon történt; a fiatal SEAL életem egy másik olyan periódusa ez, amit soha nem fogok elfelejteni. Az árapálysíkság valójában egy régi szennyvizes terület volt, ami most a Coronado Caysként ismert méregdrága luxusközösség alapja. Az árapálysíkság azért volt jelentős, mert a pokol hétnek erre a pontjára elvesztettük a humorérzékünket. Állati ösztön vitt át engem minden percen. Civilizációnak többé nem volt semmi nyoma a pszichémben. Túléltem, pont.

Derűs, hideg januári nap volt, állandó tizenkét fokos vízhőmérséklettel. A szél kábé harminc kilométeres volt óránként. Mindünknek az iszapban volt az arcunk, miközben Vince Olivera első osztályú altiszt átbalettezett a síkságon, egyik fejről a másikra ugorva, hogy tisztán és szárazon tartsa a kifényesített bakancsát. Ha okot – bármilyen okot – adtál Vince-nek, hogy elégedetlen legyen veled személy szerint, tétovázott egy törtmásodpercig, miután a fejedен landolt.

– Edd az iszapot, banán! – mondta, majd továbbállt.

Ebédidő az árapálysíkságon. Bűdös iszap borított, és némelyik osztálytársamat alig ismertem meg. Az orrom tele volt az émelyítő bűzével, ahogy a szemem, a fülem meg a szám is. A nyelvemet folyékony homok vonta be; az íze elég volt ahhoz, hogy örületbe keressen. Megszabadulni nem tudtam tőle, csak átvinni egyik helyről a másikra. Édesvizes kulacsot nem engedélyeztek, se rongyot, hogy megtisztítsuk magunkat. Az iszapban ebédeltünk meg.

Aztán jött az igazi szellemi gyilkos. Az oktatók a barátnőikkel ebédeltek! Mind fölöttünk ültek az árapálysíkság partján. Egy nő kigombolta a blúzát és villantott nekünk. Semmi más nem volt rajta.

Csámcsogtuk az ebédünket, mint az oroszok a friss zsákmányt, ő meg gúnyolódott velünk, ingerelt minket valamivel, amit mind akartunk, de nem kaphattunk meg. Ez része volt a tervnek, hogy szellemileg belénk rúgjanak, amikor nagyon mélyen voltunk és tényleg sajnáltuk magunkat. A forróbb fejűek közülünk szájalni kezdtek. Fellobbantak az indulatok, és aztán valaki kitört az iszapból azzal a szándékkal, hogy megöl egy oktatót. Az érzélem valódi volt, az oktatók tudták ezt, és felkészültek voltak.

Dick Allen egyszerűen felnézett, amikor a támadója odaért hozzá, és egyetlen ütéssel visszaküldte az iszapba. Egy szó sem hangzott el. Nem volt rá szükség. A túlélési ösztön vitt mindnyájunkat, és én 100 százalékosan támaszkodtam az enyéimre. Néhányan pusztán elszántsággal jutnak át a BUD/S-on, mint az én esetemben. Mások gyűlölettel, és néhányan... hát, még nem jöttem rá, hogyan csinálták, de megcsinálták. A folyamat extrém, és néhányan kegyetlennek tartják, de nem ismerek olyat, aki ennél kevesebbel beérné. A pokol hét az elválasztó folyamat.

Harcban a SEAL-nem rendelkezik a feladás lehetőségével. Azok többsége, aki feladja, a pokol hét alatt tesz így. Egész SEAL pályafutásom során soha nem láttam csapatot feladni, amíg a feladat vagy munka meg nem valósult. Mondj, amit akarsz, a program működik. És ezért vagyok ma életben.

Ha lefényképeztél volna minden arcot, ami belépett azon az ajtón a BUD/S kiképzés előtt, és aztán ugyanígy az avatás előtt, jelentős különbséget vettél volna észre minden ember ábrázatán. Megtanultunk összebújni fagyos vízben a melegért, és egymás mellett aludtunk, egy régi ejtőernyő kupolával egyetlen oltalmunkként az elemekkel szemben. Együtt nyeltük az iszapot, együtt eveztünk a gumicsónakban, együtt futottunk a kimerültségig, és egymást támogattuk, hogy kibírjunk még egy kiképzési napot. Étkezéstől étkezésig mentünk, mindig ázottan, mint a vadállatok. Egyre csak azt mondogattam magamban: „Vedd egyszerűre, fejezd be... csak juss el a csapatokig!” Megtettem bármit, ami kellett, hogy túljussak a pokol héten. Soha senki nem felejt el, hogy a fizikai énünk teljesen kimerült, és most mind teljesen az agyra támaszkodunk, hogy megtegyük a következő lépést.

A pokol hét utolsó éjszakáján elvittek minket a bázis úszómedencéjéhez. Ekkor izgatott voltam, óvatos, kerestem a csapatát, amiről tudtam, készen áll lecsappanni. Ez volt életemben az első alkalom,

amikor extrém szellemi és fizikai kimerültséget tapasztaltam. A pokol héten nem volt semmi ingyen. Mindenért fizettünk. Hamarosan beugrottunk a medencébe, aztán ki a medencéből. Fárasztó gyakorlat volt, értelmetlen, arra szánt, hogy a fizikai határainkhoz taszítson minket. Egyszer csak kiharcolták minket a medencéből és bejött egy tolószékes férfi, két hasznavehetetlen lábbal.

Minden oktató mozdulatlanul állt. Mind észrevettük a tiszteletet, amit az előttünk lévő személynek adtak. Az egyik oktató előrement, hogy besegítse a férfit a medencébe. Óriási karjai és vállai voltak! A koponyája körül forradások sorai húzódtak. A nyaka vastag volt és erős. Allen főaltiszt vigyázzba állított minket.

– Uraim – zendített rá –, hadd mutassam be Pechacek sorhajóhadnagyot.

A főaltiszt elmondta nekünk, hogy a tengerész, aki most szilárdan tartotta magát a medencében, hogyan sebesült meg az előző évben a Mighty Mo, a Mike 8-ként ismert partraszállító naszád fedélzetén. A fregatthadnagy a Rung Sat Különleges Övezetben tevékenykedő SEAL szakasz parancsnoka volt, amikor a Mighty Mo, melyen utazott, vietkong lesállításba került. A VC B-40-es rakétákat lőtt a naszádba, forró repesszel szórva meg orrtól farig. A hadnagy agya szó szerint kirepült a koponyájából a fedélzetre! A csapattársai felkotorták a szövetet, visszalökték a vérző fejébe, és nyomókötést tekertek köré, mielőtt visszatértek a harcba. Mindenki azt hitte, meghalt, de ő fittyet hányt az esélyekre és életben maradt.

És most itt volt, a bázis medencéjénél, készülve elkezdni az aznapi fizioterápiáját. A pokol hét célja hirtelen világos lett mindnyájunk számára, ahogy figyeltük őt. Később megtudtuk, hogy az oktatókat ugyanúgy meglepte a megjelenése, mint bennünket, de kihozták a legtöbbet a pillanatból, ahogy minden jó SEAL teszi. A sebesült tiszt tudta, kik voltunk, és nagy, kecses csapásokkal úszott a medence rá eső végéből oda, ahol vigyázzban álltunk a medence ránk eső végén. Amikor elért hozzánk, felnézett és nagyon gondosan tanulmányozott bennünket. Láttam a lábait a víz felszíne alatt. Úgy lógtak, mint a hasznavehetetlen kötelek – a lábfejei ólomsúlyokként csatlakoztak a bokáihoz. Nagyon lassan taposta a vizet, láthatóan csak minimális energiát használt, hogy a felszínen maradjon. Emlékszem, nagyon érzelgős lettem azon a ponton. Biztos meglátaszott az arcomon, amikor a hadnagy szembesiklott a hellyel, ahol álltam és hosszú ideig nézett egyenesen az arcomba. Nem volt szo-

morúság vagy önsajnálát írva az arcára, csak tűz és acél, a sötét szemében pajkos csillogás. Aztán kiemelte az egyik karját a vízből, ökölbe szorította a kezét, és hatalmas „Hoo-ya!” tört ki belőle. Erre a pillanatra a pokol hét fordulópontjaként emlékszem a magam részéről. Rögtön tudtam, hogy bármi lesz is, túléltem ezt a tanfolyamot. Még most is látom a legyőzhetetlen tüzet, ami Pechacek szemében égett. A tekintete alatt elpárolgott minden kétségem a BUD/S befejezését illetően. Más kihívásokkal szembesültem, ahogy a pályafutásom kibontakozott. De ennek a bátor SEAL tisztnek a kihívásai, akivel annyi mindent megbeszéltünk egyetlen kimondott szó nélkül, azóta is velem maradtak.

Csapatmunka. Ritkán létezik a katonaságon kívül, és szerintem ez az egyik dolog, amiben hazánknak korrigálnia kell magát, fentről lefelé. A pokol hét gondolkodó, funkcionáló egyének csapatává tett minket, akik soha nem adják fel és soha nem hagyják cserben egymást.

Épen éltem túl a Pokol Hetet és sokkal erősebben, mint amikor a BUD/S-ra érkeztem. Az önhitt vietnami harci veterán eltűnt. Nem volt kétséges, hogy kiérdemeltem a SEAL szigonyt. Nem tudtak volna olyat elém vetni, amit ne tudtam volna megoldani. A pályám, mint harcos, kőbe volt vésve, és a harc rövidesen életmód lett számomra, ami nem szünetelt, míg nyugállományba nem vonultam a nagyon szeretett csapatoktól.

3

Békaemberré válás

Az első fázis és a pokol hét már mögöttünk van. Beléptünk a második fázisba, amit már alig vártam. A katonai stílusú könnyűbúvárkodás elsajátításával megkezdődött az igazi bensőséges kapcsolatom a vízzel. A BUD/S kiképzés első fázisa alatt óceánúszásokon vettünk részt kábé másfél kilométerig. A „kábé” az, ami elkap. Az óceánúszások a kettes fázisban sokkal hosszabbak, három kilométert meghaladóak. Amikor megérkeztem a kiképzésre, nem volt nagy bizodalمام az úszóképességemben. Elég jó voltam, hogy átmenjek a válogató teszten, de híján voltam a finesznek. Lassú is voltam, mint a kő, és ez zavart.

Kilenc évesen bajkeverő voltam és zaklattam a lányokat, kiknek többsége tudott úszni. A szokásos kilencéves bolondozás volt, például ellopni a törölközőjüket, lelökni őket a mólóról, és így tovább. Mindez akkor történt, amikor a családom a nyaralónkban vakációzott a Cape Cod-i Buzzards-öbölben. Gyakran mentünk oda, egészen addig, amíg be nem léptem a haditengerészetbe. Mivel akkor nem tudtam úszni, azzal szórakoztattam magam, hogy leugrottam a mólóról a közeli Buttermilk-öböl partján, három-négy métert sülyyedtem a fenékig, elrúgtam magam, és a felszínre szökelltem, ahol ismét érezhettem a napsütést az arcomon és levegőt vehettem. Mindig elég közel maradtam a mólóhoz, hogy elkapjak valamit baj esetén. Remek játék volt, és végül visszapattogtam sekély vízbe és a part biztonságába. Közben folytattam a lányok zaklatását. Egy nap kiegyenlítettek, egy merénylő segítségét igénybe véve.

Kimentem a mólóra és készültem beugrani a kábé három méteres vízbe. Ez igen mély olyan kissrácnak, aki nem tud úszni. A merénylő felkészületlenül ért és lelökött a mólóról, a parton lévő lányok nagy örömére. Még most is hallom, hogyan tapsoltak, amikor beleestem a vízbe. A lumineszkáló zöld felszín fölém zárult, sötétebb

zölddé válva, ahogy süllyedtem, aztán feketévé, amint teljesen elnyelt a mélység. Kezdem bepánikolni. Senki sem jött utánam. Nyilván senki sem tudta, hogy komoly bajban voltam.

Körülöttem a világ kezdett szűkülni, miközben víz erőszakolta le magát a torkomon. Fuldokoltam! A karjaim vadul jártak, szinte erőszakosan az erőfeszítésben, hogy elérjék a felszínt. Kezdem afféle csőbe kerülni, a mozdulataim lassultak, a látásom elhomályosult, a fenék már realitás volt. Emlékszem, nem szomorkodtam a közelgő halálom miatt. Igazából nyugodt voltam! Aztán egyszer csak elszabadultam a fenéktől, áttörtem a felszínt, hideg, csodálatos oxigén szaladt a kiéhezett tüdőmbe. Egy nagyobb fiú, aki tartott, ütötte a hasamat, mint az örült, és víz dőlt a számból sugárban. Még mély vízben voltunk és könyörögtem a megmentőmnek, hogy vigyen szárazföldre. Amikor végül sikerült partra vonszolnia, a lányok tarkeres kis sorban álltak, a lapos kis mellükön összefont karokkal, az önelégült somolygásuk elárulta az összeesküvésüket.

Megfogadtam magamnak, hogy megtanulok úszni. Az aznap megtanult lecke az volt, hogy meghalhatok, valaki más kezétől vagy vágjától, és senki sem fog felfigyelni rá vagy törődni vele. Igen furcsa mód, ugyanez a gondolat futott át az agyamon évekkel később, amikor Libanonban tevékenykedtem. Kijózanító kis önmegvalósítás ez.

A következő két nyáron megtanultam úszni a szüleim nyaralójának közelében lévő édesvízű tóban. Nem akadt senki, aki megtanítsa. Anyám tudott úszni, de mivel négy gyerekre kellett akkor gondot viselnie, szóba sem jöhetett, hogy időt szakítsa úszóleckékre. Apám egyáltalán nem tudott úszni. Így egyszerűen csak kutyáztam, amíg elkezdtem ellazulni a vízben és különböző úszásnemekkel kísérletezni. Figyeltem másokat, ahogy úsztak, és utánoztam a mozdulataikat. Egy nap végül megtörtént. Lebegtem! Tizenegy évesen úsztam. Félttem, de leküzdöttem a félelmet és folytattam. A félelem kimutatása olyasmi volt, amit apám nem valami jól tolerált. Erőt várt el a fiaitól. Azt mondta nekem: „Ne félj semmitől... vagy nagyon elverlek!” És megtette. E kevésbé kielégítő módon nevelte belém a törhetetlen vasakaratot, ami a mai napig megvan, szerencsére vagy sajnos. De azon a napon arra használtam, hogy elússzak az apró dokkig, ami a parttól kábé száz méterre ringatózott. Olyan volt, mintha a Mount Everestet hódítottam volna meg.

Amikor elmondtam apámnak, hogy mit teljesítettem, nem volt lenyűgözve.

Emlékszem, hogyan tanultam meg hárommal szorozni. Fene nehezen ment a szorzás az iskolában, nagy bánatomra. Apám hírneve, mint szigorú fegyelmező, ismert volt az apácák előtt, akik nem fogták vissza magukat, amikor vesszővel való szabályozásra került sor. A gondjaim apám fülébe jutottak és azon kaptam magam, hogy leülök az ebédlőasztalhoz, ahol elkezdjük a „tanulást”.

– Vesd le az ingedet – mondta. Aztán megkérdezte: – Na, mennyi háromszor három?

– Hat?

Puff! A vonalzó megreccsent a hátamon vagy a fejem oldalán, amikor rossz volt a válasz. Két hét ilyen után megtanultam a hármasszorozótáblát, de az ellenérzésem apám és az iskolai apácák iránt szilárdabban beágyazódott, mint korábban bármikor. Apám részéről az nem volt fontos, hogy tanultam. Teljesen kontrollálni akarta a gondolataimat, az érzéseimet és a lelkemet. Korán rájöttem, hogy autodidakta emberi lénynek kell lennem. Hogy minimális veréssel úszszam meg otthon, elsajátítottam azt az eljárást, hogy odafigyelek a hatályos rendeletre, aztán kitalálom, hogyan kerüljem meg. Néha sikerrel jártam; néha el lettem verve. Ez a technika követett a SEAL hivatásba, és legtöbbször jól jöttem ki belőle.

Talán furcsának hangzik, de amikor végül beléptem a katonaságba, meglepődtem, hogy a parancsnokaim nem vertek el, amikor elcseszttem. Felfedeztem, hogy imádtam a katonai életet, és igazából új otthonra leltem. A fegyelem kevésbé volt fájdalmas, mint amihez hozzászoktam. De sok év kellett hozzá, hogy megtisztítsam magam azoktól az érzésektől, amelyek akkor keletkeztek, amikor még csak kisgyerek voltam. A majdnem megfulladás, aztán önmagam rákényszerítése az úszás megtanulására, a kezdete volt a váagnak, ami ma ott él minden SEAL mellkasában. Legyőzni a félelmet... és megtenni, amit meg kell.

* * *

Az első dolog, amit megtanultunk a BUD/S merülési fázisában, természetesen a fulladásállás volt. Minden SEAL-nek át kell mennie ezen a vizsgán, nincs kivétel. A hasadon lebegsz, arccal a vízben, egy óráig, gyakorlót és bakancsot viselve. Levegő kell? Lassan

emeld fel a fejedet és lélegezz be. Ugyanakkor csinálj egy hosszú, lassú, módosított mellúszó kartempót, aztán helyezd vissza az arcodat a vízbe. Süllyedsz egy picit, de a levegő a tüdődben újra a felszínre emel. Ilyen szabályozottan, jó ideig lebeghetsz így.

1967-ben egy SEAL megfulladt a vietnami Rung Sat Különleges Övezetben. A szakasza fogolyejtésre (ez emberrablás katonai nyelven) készült, és elpróbálták a műveletet egy folyami járőrhajón. Az operátor a hajó oldalán ült, hátrakötözött kézzel, az elfogott VC szerepét alakítva. Nekiütközött a járőrhajónak egy kisebb elhaladó vízi jármű által keltett hullám, és a SEAL vízbe esett. Senki sem vette észre, mivel a többieket lekötötte a felkészülés és másra figyeltek. A fenékre süllyedt és megfulladt, mert nem tanulta meg a fulladásállás egyszerű technikáját.

Ez volt az ébresztőnk. Ezért megtanultuk fulladásállóvá tenni magunkat, a kiképző csapatnak köszönhetően. Természetesen a SEAL-ek javítottak az eredeti technikán, kifejezetten az igényeinkhez alakítva. Miután elsajátítottam az első fázist, arccal találtam magam a vízben, a hátam mögött összekötözött kezekkel. Először ez mindenkire ráhossa a frászt. De a félelmeid uralása a játék neve. Bedobtak a medence mélyebbik végébe, és hallottam a hurrogásokat, miközben a fenék felé süllyedtem. Amikor a hátad mögé van kötve a kezed, a lábaidra támaszkodsz előremozgásért, hogy segítsen felemelni a fejed a levegővételhez. Amikor össze vannak kötözve a lábaid, delfinezést alkalmazva hajtod magad. Mindez nagyon lassan és módszeresen van csinálva, hogy takarékoskodj az energiával. Az élet ismétli önmagát, de ezúttal sokkal felkészültebb voltam. Legyűrtem a félelmet és kivertem a fejemből a Cape Cod-i tapasztalatot. Még akkor is, amikor összekötözték a lábaimat és bedobtak vissza, úrrá lettem a félelmen és nyugodt maradtam a vízben több mint egy óráig. Megcsináltam.

Egy másik újonc, aki százkilencvenhárom centi volt és kivételesen erős, másik irányba ment. A kiképzés kéz-láb része alatt pánikba esett, igazából elszakította a köteleket, amelyek összekötözték. Messenger oktató volt a medence szélén, előrehajolva és zaklatva ezt az embert, amikor egyszer csak két óriási kéz robbant ki a felszín alól, rideg karmokként nyúlva Messenger védtelen torkért. Amikor a medence mélyebbik végén felszínre emelkedtem, megpillantottam ezt a látványt, az oktató arcán a pusztá rémület kifejezése jó érzéssel töltött el. Féltünk, és a kínzónk most egy kicsit megfize-

tett. A felszín alatt egy kis mosoly ragadt az arcomra, biztosra veszem.

Ez az egyszerű technika biztosíthatja a SEAL életben maradását. A vietnami háború idején két emberünk volt a vízben, jelentős távolságra a parttól. Egy tengeralattjáróval találkoztak, ami periszkóppal talált rájuk. A két SEAL-nek el kellett érni a periszkópot, elkapni egy gumicsónak orrkötéllel, és élvezni a rövid fuvart ki a tengerre, ahol a búvárhajó biztonságban felszínre emelkedhet és felveheti őket.

De ha egy katonai művelet rosszul mehet, rosszul is fog menni. A búvárhajó megtalálta a gumicsónakot és összekötötték egymást. Nem vették számításba a tengeralattjáró sebességét, és hogy az mit fog művelni a vontatott gumicsónakkal. A gumicsónak perceken belül darabokra szakadt, a két úszó meg messze hátul maradt, és kénytelenek voltak a fulladásálló kiképzésüket igénybe venni közel nyolc órán át! Jó idő múltán valaki a búvárhajón jó megérzéssel belenézett a periszkópba, ellenőrizni. Nem voltak SEAL-ek a látóhatáron, és pánik tört ki a parancsnoki toronyban. Nagyon szűk Williamson fordulót, vagyis azonnali hátraarcot végrehajtva, kutatni kezdtek az emberek után.

Csak miután felkelt a nap, akkor vették észre az eszelősen integéző SEAL-jeinket a távolban. Amikor a búvárhajó melljük ért, az egyik SEAL a pucér hátsóját mutatta közélről a periszkópnak, csak hogy kimutassa, nincs benne semmi neheztelés. A másik, a csapattársa példáját követve, odatolta a képét a periszkóphoz, szörnypofákat vágott és a fogait vicsorgatta. Jó hangulatban csinálták mindezt, hogy oldják a feszültséget, amikor sötétnek tűnt a helyzet. Azért menekültek meg, mert mindketten rendelkeztek az élni akarással és a kiképzéssel, hogy végrehajtsák a feladatot. A SEAL mindig végrehajtja a feladatot, vagy belehal.

A fulladásállást letudva, továbbléptünk a könnyűbúvárkodás mulatságosabb foglalkozására. Reggeli tornából, hat kilométeres futásokból, egyre gyorsabb teljesítési idejű akadálypályás futásból és megerőltető óceánúszásokból álltak a napjaink a második fázisban. Az akadálypálya huszonegy elemből állt, arra tervezve, hogy próbára tegye az ember állóképességét, fürgeségét, egyensúlyérzékét és önbizalmát. Mint sok nehéz dologhoz az életben, a rohampálya elsajátításához is idő kell. A „trágár” akadály lett a nemezisem. Valahányszor az osztályunk a rohampályához ment, Wilson fregattkapi-

tány ott volt. Csak a kiképzés legvégén volt, hogy sikerült átjutnom egyik sürgönypóznáról a másikra újrapróbálás nélkül. Ennek a bizonyos akadálnak a lényege az volt, hogy állásból ugorj el egy vízszintes oszlopról, landolj a hasaddal a második oszlopon, ami egy méterrel magasabban van, húzd fel magad a következő szintre, és három méter magasból ugorj le a földre. Wilson fregattkapitány előadásában könnyűnek látszott, és kaptam a fejmosást, valahányszor leestem. Azon kaptam magam, hogy igazán élveztem a futásokat, mivel lehetővé tették, hogy összeszedjem a gondolataimat és még jobban eltökéljem, hogy soha ne engedjek, tekintet nélkül arra, hogy mi következik.

A búvárkiképzés szépen haladt, de a hidrográfiai felderítés volt az, amit igazán élveztem. Ez a specialitás megint Tarawa következményeként jött létre, ahol oly sok remek amerikai veszett oda a környezeti információ hiánya miatt. A folyamat figyelemre méltóan egyszerű és pontos. Minden SEAL készít egy mélységmérő zsinórt, ahogy hívjuk, ami legalább harminchárom lábat tesz ki. Az első tíz lábon csomó van kötve egylábás közönként. Aztán minden két lábon van egy zsinór. Tengeri deszant partraszállás előtt az alkalmi kötelék parancsnokát a három és fél öles görbe és a dagály határvonala közötti távolság érdekli.

Egy öl az hat láb. Vagyis a huszonegy lábás mélységtől a dagály határvonaláig terjedő távolság az, ami a haditengerészeti deszantjárművek számára kritikus, a légpárnás járművek kivételével. A huszonegy lábás mélységhatár kielégíti a nagyobb deszanthajók igényét, hogy elég hely legyen a far vízben tartásához és a propellerek elakadásának megelőzéséhez. A propellereket a haditengerészetben hajócsavaroknak nevezik. A hidrográfiai felmérés lényege az, hogy úszó vonal nyúlik el a parttal merőlegesen. Távjelző zászlókat használnak, hogy az úszó vonalat a lehető legegyszerűbben tartsák. Aztán minden SEAL mérést végez a mélységmérő zsinórral. A mélységeket aztán HB-s ceruzával rögzítik egy műanyag táblára, ami ott lóg minden SEAL nyakában. Az úszók huszonöt yardra vannak egymástól és tartaniuk kell azt a távolságot, hogy pontos adatot lehessen felvenni. Természetesen harci felderítésen minden éjszaka van csinálva, csendben, és vörös színszűrős elemlámpákkal. A térképész közben lerajzolja a külső partszegély lehető legpontosabb vázlatát. Amint a felderítés úszó része befejeződött, a térképész rögzíti az úszók által felvett adatokat. Az ő munkája csak most

kezdődik. Gyakorlatilag minden partfelderítési térkép a II. világháborúig visszamenően a Védelmi Hírszerző Ügynökségnél van tárolva. Alapszabályunk, hogy a térkép kábé tíz évig jó. Sehol a világon nem marad egyetlen part sem ugyanolyan. Némelyik gyorsabban alakul át, mint a többi. Azonban jó, ha van feljegyzés, mivel a régi infó jobb, mint a semmilyen.

Az ilyen felderítő feladatok által nyújtott információ létfontosságú, mivel a tengerészgyalogosoknak szükségük van rá, hogy a lehető leggyorsabban kirakják a deszantjárműveket és elfoglalják a magaslatot. A SEAL felmérő osztagok által nyújtott információ valószínű előrevonási útvonalakat tervez a tengerészgyalogság járműveinek, legyenek azok kerekesek vagy lánctalpasak. Minden védelem vagy akadály szintén fel van jegyezve és rögzítve, köztük a biztosító járőrök.

A partfelderítés szépsége az, hogy ezeket a műveleteket végrehajthatjuk bármelyik országban, amit kiválasztunk, akár ellenséges, akár baráti. Miért? Mert soha senki nem tudja meg, hogy a parton voltunk. Partfelderítést konfliktusok közötti időszakokban hajtanak végre, mivel soha nem tudhatjuk, hol kell majd partra mennünk. A műholdas technológia minden fejlődésének dacára, továbbra sincs semmi pontosabb, mint egy SEAL a vízben a mélységmérő zsinórjával.

A BUD/S-nak ebben a fázisában tanultam meg a különbséget a rejtett és fedett műveletek között. Rejtett műveletben el akarod rejtetni a tényt, hogy az elkövetett akcióra egyáltalán sor került. Be és ki, anélkül, hogy bárki is megtudná. A fedett műveletek viszont elfedik az akció igazi szponzorát. Minek fedett műveletek? Lehetővé teszik az elnöknek a „hihető tagadhatóság” opcióját, amint az akció végre lett hajtva (vagy lelepleződött). Akár tetszik, akár nem, ez a kormányok és globális politikák való világa, és mi első ligás játékosok vagyunk minden tekintetben.

* * *

A BUD/S óta hiszek az ilyen műveletek értékében, és bízom benne, hogy a nemzetvezetés továbbra is a különleges hadviselési közösségre fog támaszkodni a végrehajtásukban. Sajnos a kormányunk legfelső szintjén túl sokakból hiányzik a kurázszi ehhez, dacára a nagyon valós veszélynek, ami hazánk ellen irányul sokak részéről

az egész világból. A SEAL kiképzés zöme a rejtett vagy fedett módban való tevékenységhez kapcsolódik. A BUD/S-on tanultunk meg számítani rá, hogy a feladatról kapott kiértékelést követő négy órán belül elindulunk és úton leszünk. Igen, házhoz megyünk!

Az SDV (úszó szállító jármű) program nagyon megragadta a képzeletemet a BUD/S-on. Az SDV kicsi búvárjármű, ami egy kormányost, egy navigátort és négy SEAL utast szállíthat. Az első ilyen járművek csak egy utast szállítottak, aki lovaglőhelyzetben ült a járművön, míg az operátor rajta utazott. A pályafutásom alatt figyeltem ezeknek a járműveknek a fejlődését a legjobb rejtett fegyverplatformokig, amikkel rendelkezünk. Például a nehézbúvárkodást profik csinálják, akik elsősorban hajók alatt dolgoznak. A tűzszerész népek szintén a búvárnak ebbe a kategóriájába tartoznak. Csak a SEAL közösségnek engedélyezett harci úszó műveletek végrehajtása, amelyek elsősorban rejtéshez használják a vizet. Az SDV növelte a képességünket, hogy nagy távolságokat tegyünk meg nehezebb, halálosabb rakományokat szállítva. Az SDV teljesítményének részletei TITKOS-KÜLFÖLDÖN NEM TERJESZTHETŐ szintű minősítésűek. Bármennyire is szeretnék beszélni a haditengerészeti különleges hadviselés e lenyűgöző aspektusáról, egyszerűen nem áll módomban megtenni.

Az SDV arra lett tervezve, hogy egy anyahajóról tevékenykedjen, általában egy atom-tengeralattjáróról, amit SSN-nek neveznek. Az SSN hátára van illesztve egy száraz fedélzeti fedezék, ami körülbelül ötven tonnát nyom. A fedezéken belül van egy SDV. Ma Mk 8 és Mk 9 SDV-re egyaránt támaszkodunk ilyen műveleteknél. A Mk 8 egy tengergyáró busz, ami négy SEAL-t szállíthat a hajóról a partvonalhoz. A cél – mondjuk egy kikötő – közelében, az úszók elhagyják a járművet és végrehajtják a feladatukat vízben vagy szárazon.

A Mk 9 SDV két torpedót hordoz, amivel elsüllyeszt bármilyen ma ismert hajót. A trükk az, hogy elég közel kerülj a cél eltalálásához. A Mk 9 a lopakodásra épít, a víz felszínén közelíti meg a célpontját. Ez egy jó lebegőképességű hajó és nagyon nehéz meglátni, még nappal is. Szonárral nehéz észlelni, még nehezebb követni. Egy jó Mk 9 SDV legénység jócskán csapásmérési távolságon belülre juthat egy hajóhoz, mielőtt kiereszti a halacskáit. Sajnos, véleményem szerint, a Mk 9 hamarosan ki fog kerülni a SEAL leltárból. A továbbfejlesztett SEAL szállító rendszer fogja pótolni, ami

sokkal nagyobb, mint bármi, amit eddig láttunk – több mint harminc méter hosszú! Lehetővé fogja tenni a legénységnek, hogy tökéletesen szárazon maradjon művelet alatt. Ez hatalmas előrelépés az SDV technológiában, mivel a Mk 8 és Mk 9 járművek vizes aspektusa korlátozó hatással van a legénység állóképességére és biztonságára.

Az első búvárkészülékes merülésemet az óceánban soha nem fogom elfelejteni. Vándorló szürke bálnák voltak a látótávolságunkban a San Diegó-i parttól nem messze. Schultz főaltiszt, az egyik oktatónk, ordított mindenkivel, hogy öltözzünk be máris. A hínárerdő peremén voltunk Point Lomától nyugatra, ahol minden akció zajlik. Tengeri teremtmények hemzsegnek az ilyen helyen. Nem láttam olyan állatkertet, ami vetekedhetne egy hínárerdő szépségével és vadságával. Na már most, a trükk az, hogy leúszol kábé három méterre és a felszínen fekvő növényzet alá kerülsz. Ahogy ereszkedtem, egyre sötétebb lett a víz. Olyan volt, mint egy kicsit ráérezni arra, hogy a madárnak hogyan kell átrepülnie az erdőn. Csak ez víz volt és több erő munkálkodott itt. Emlékeztem az özszes elméletre. „Lélegezz egyenletesen – mondtam magamnak – ne tartsd vissza a lélegzeted, lazíts.” Az ereszkedés fokozatos volt, és tizenkét méteren fenékre értem. Akkor fedeztem fel, hogy a hínár kövekhez rögzíti magát és hihetetlen mennyiségű az élet a fenéken. A bálnák társasága sokkal emlékezetesebbé tette az első óceáni merülésemet, még úgy is, hogy Schultz főaltiszt ordibált.

A SEAL-ek zárt és nyitott rendszerű búvárkészülékkel egyaránt gyakorolnak. A nyitott keringési rendszer azt jelenti, hogy levegőt lélegzel palackokból, aztán az elhasznált levegőt a vízbe üríted. Ez a búvárkodásnak az a fajtája, amit a civilek többsége használ. A zárt keringési rendszerben a levegő, amit lélegzel, egy szén-dioxid abszorbenssel van megsűrve, és tiszta oxigén adagolódik a rendszerbe. A gond az, hogy nem merülhetsz hét és fél méternél mélyebbre anélkül, hogy ne szenvednél attól, ami oxigénmérgezésnek ismert. De a készülék több mint kétszáz percnyi levegőt ad, és nem hagy buborékcsíkot a felszínen. Remek a nagy távolságú beszivárgó és kiszivárgó munkához.

Végül tájoló úszásokon dolgoztunk. Ez szükségessé teszi, hogy az úszó bemérje a cél irányszögét, aztán a felszín alá merüljön és megkezdje az úszást feléje. Ha a víz kicsit hullámos, fel kell rúgnod magad, hogy egy kis magasságot nyerj a cél jó beméréséhez. Ha

okos vagy, van egy úszótáblád, rajta kitűzve az úszási útirányod vagy útvonalad. A többi már csak távolság és idő kérdése. Durván száz métert tudsz megtenni a víz alatt minden három percben. A SEAL-ek négy és fél méterrel haladnak a felszín alatt, és a sekély mélység ellenére a víz sötét, főleg éjszaka. Az arcod a támadótáblára tapad, ami magában foglalja a tájolót, egy órát és egy mélységmérőt. Az úszótárs az időmérő, míg a te dolgozol a navigálás. Mindig úgy érzed, körben úszol, ami azt jelenti, hogy hinned kell magadban, a társadban és a felszerelésedben.

Nagy gond nélkül mentem át a kiképzés merülési fázisán, bár sokat ugrattak a csapattársaim, amiért sokkal gyorsabb futó voltam, mint úszó. Az évek során igyekeztem javítani a képességemet a vízben és frissen tartani az ismereteimet.

Mindenesetre, a SEAL-lé váláshoz a kiképzésünk második fázisáról a SEAL ethosz velejéhez értünk: szárazföldi hadviselés, ahol minden eldől.